

เรื่องที่ 9
เรื่อง คนไม้ที่มีหัวใจ

ดนตรี fade in...fade out

เสียงประกอบ (เสียงนกร้อง)

บรรยาย ในป่าแห่งหนึ่งมีสัตว์ป่ามากมายอาศัยอยู่รวมทั้งฝูงกระต่ายป่าฝูงใหญ่ เป็นหนึ่ง
อากาศร้อนและแล้งมาก ใบไม้ใบหญ้าพลอยแห้งไปด้วยเพราะขาดน้ำ ถึงไม่
แห้งชั้ดสักก็ไปมา วันหนึ่งก็เกิดไฟไหม้ป่า บรรดาสัตว์ทั้งหลายวิ่งหนีไฟกันจ้า
ละหวั่น ขณะนั้นครอบครัวกระต่ายป่าครอบครัวหนึ่งกำลังออกหากิน ไฟลุกลาม
เร็วมาก พอกระต่ายกับแม่กระต่ายเป็นห่วงลูกเล็ก ๆ ที่วิ่งไม่ได้เร็วรีบตะโกน
ให้ลูกกระต่ายตัวใหญ่สองตัวรีบกลับเข้าโพรงก่อน ลูกกระต่ายทั้งสองออกวิ่ง
อย่างสุดชีวิต กลับเข้าโพรงใต้ดินได้ทัน ลูกกระต่ายสองพี่น้องรอให้พ่อแม่และ
น้อง ๆ กลับบ้านก็ไม่มีใครมาสักทีมันสองโผล่หัวออกไปดูข้างบนก็ต้องรีบวิ่งไป
แอบมุมที่ลึกที่สุดของโพรง เพราะข้างบนร้อนอย่างเหลือแสน ไฟกำลังไหม้ไหม้
ป่าอย่างแรง จนทั้งสองพี่น้องนึกกลัวว่าจะถูกย่างสุกอยู่ในโพรง จึงสองชุดโพรง
ให้ลึกลงไปเพื่อหาทางออกทางอื่น ก็ไม่แน่ใจว่าจะพบไฟไหม้ ทั้งสองหลบอยู่ใน
โพรงนานจนรู้สึกถึงความร้อนระอุจากข้างบนลดน้อยลงแล้ว ตอนนั้นลูกกระต่าย
สองพี่น้องรู้สึกหิวเหลือเกินจะรอให้พ่อแม่และน้อง ๆ กลับถึงบ้านก่อนก็ไม่ไหว
จึงตัดสินใจสองเสียงขึ้นไปดู พอลูกกระต่ายเห็นป่าเขาเท่านั้นใจหาย เขาอ่อน
หมดแรงไปเลย ป่าทั้งป่าเหลือแต่อดคำไม้มีพุ่มไม้หรือหญ้าเหลือเลย ไฟไหม้ทั้ง
ป่าเลยนี้ ถ้าอย่างนั้นพ่อแม่และน้อง ๆ ลูกกระต่ายสองพี่น้องไม่ยอมให้เกิดต่อ
ทั้งสองเห็นพันกันเปียกจึงคิดว่าคงมีฝนตกลงมาช่วยดับไฟเป็นแน่ แต่ทั้งสอง
จะทำยังไงต่อไปดี หิวแสนหิวหญ้าสักใบก็ไม่มีเหลือให้กิน ทั้งสองจึงปรึกษากันว่า
จะทำอย่างไรดี

แม่ ถ้าขึ้นอยู่ที่นี่ต่อไปคงจะอดตายนะจ้

จ้ แต่เราจะไปอยู่ที่ไหนละที่แม่

แม่ ก็ไปหาป่าเขียว ๆ อัญชี่

จำ ก็ที่นี่บ้านเรานะ ถ้าเราไปแล้วพ่อแม่เกิดกลับมาตามหาเราไม่พบจะทำ
อย่างไรดีล่ะพี่เน้น

เน้น เราก็กลับมาดูเรื่อย ๆ ซ้ำ ๆ จริง ๆ นะ เชื่อพี่เถอะถ้าเราอยู่ที่นี้เราคง
อดตายแน่ ๆ

จำ เอา ! ตกกลางงันไปก็ไปพี่

คนตรี fade in...fade out

บรรยาย เน้นกับจำ สองกระต่ายพี่น้อง เทียวเสาะแสวงหาที่อยู่ใหม่จนกระทั่งมาถึงป่าโปร่ง
มีลำธารอยู่ใกล้ ๆ ต้นหญ้าและใบไม้เขียวขจี ทั้งสองก็ใจมากเข้าไปและเล็ม
กินหญ้าอย่างเอร็ดอร่อยจนอิ่มท้อง สองพี่น้องติดใจป่าแห่งนี้มากเพราะร่มรื่น
สบาย มีต้นไม้ใหญ่บังแดด มีอาหารอุดม อยู่ไม่ไกลจากบ้านเก่า และที่สำคัญ
มีโพรงไม้ใหญ่เป็นทางเข้าสู่อโพรงใต้ดิน สัตว์ร้ายเขาทำร้ายได้ยาก สองพี่น้อง
ช่วยกันทำบ้านในโพรงใต้ดิน พยายามทำบ้านให้เหมือนที่เคยอยู่กับพ่อแม่ ทั้งสอง
อยู่บ้านใหม่มีความสุขพอสมควร 2 วันก็วิ่งไปดูบ้านเก่าที่เพื่อพ่อแม่จะกลับมา
แล้วบ้าง แต่ทั้งสองทำใจว่าเขาคงไม่ได้พบกับพ่อแม่และน้อง ๆ อีกแล้ว
จำ จำ ไตมัย ที่บ้านเก่าของเราพ่อแม่เคยปลูกผักปลูกต้นไม้

จำ จำ ไตซี่ จำยั้งเคยชระพ่อแม่ปลูกเลย

เน้น เรามาช่วยกันปลูกอีกดีมัย บ้านเราจะไตสวย ๆ แล้วเราจะไตผักหญ้ากินกันด้วย

จำ แล้วเราจะไตอะไรมาจากที่ไหนปลูกละพี่เน้น ก็ที่บ้านเก่าเราถูกไฟไหม้แล้วนี่

เน้น เราช่วย ๆ กันหาคงจะไตขึ้นะจำนะ

คนตรี fade in...fade out

บรรยาย กระต่ายสองพี่น้องช่วยกันขุดหาเพื่อกลับมาปลูก เทียวหาหญ้าชนิดแปลก ๆ ที่อยู่ข้าง
ลำธารมาปลูก และหาพันธุ์ไม้หลายชนิดที่มีใบรสหวานมันอร่อยมาปลูกไว้ใกล้บ้าน
เพื่อเวลาหิวจะไม่ต้องไปหากินไกล ๆ ทั้งสองตั้งอกตั้งใจดูแลพืชพรรณต้นไม้
ของเขาอย่างเอาใจใส่ คอยรดน้ำทุกเช้าและเย็น พรวันคืนให้ พอมีเวลาว่าง
กระต่ายน้อยทั้งสองมักมาคุยต้นไม้ของเขาด้วยความชื่นชม ต้นไม้ก็ดูเหมือนว่ามัน
จะรู้ว่ามันเป็นที่รักของเน้นกับจำ มันจึงเจริญงอกงามอย่างดี แต่แล้ววันหนึ่ง
เน้นกับจำ แหบ เป็นลม เมื่อเห็นต้นไม้ที่เขาปลูกไว้ล้มหักกระเนระนาด

จำ นี่ใครมาเหยียบย่ำต้นไม้ของเราละ
แป้น ต้นไม้ของเรากำลังงาม ๆ เชียว
จำ คนช้ชลาด แกล้งเขาลับหลัง เก่งจริงแสดงตัวช้
บรรยาย มีกระต่ายป่าสี่เทาตัวหนึ่งกระโดดมาจากหลังพุ่มไม้
ยุย ช้...ช้...ฉันนี่ละทำ ใครจะทำไม่ ?
จำ อวดดีอย่างไรจึงมาทำต้นไม้ของเรา
ยุย ก็อยากทำเสียอย่าง แกจะทำไม่
จำ แก...แก...แกเลวมากนะ
ยุย นี่ น้ ตากันหรือเจ้าจิว อยากคำตั้นักจะกระโดดทำให้พังให้หมดเลย น้ น้ น้
แป้น โอ้ย...อย่า...อย่าทำอย่างนั้นช้
จำ พม่าให้ฉันจัดการเอง
แป้น อย่าเลยจำ ช่างเขาเถอะ เราช่วยกันปลูกใหม่ อย่าไปยุ่งกับอันธพาลเลย
บรรยาย จำกับแป้นพยายามไม่สนใจกระต่ายป่าเกเรตัวนั้น ช่วยกันปลูกต้นไม้อย่างทะนุถนอม
ยุย เอาช่วยกันปลูกใหญ่ณารักดีแท้ ๆ ปลูกเสร็จแล้วเราก็จะได้กระโดดเหยียบให้สนุก
 อีก เอ็ง...เอย
จำ ก็ลองดูช้ ถ้าเธอเหยียบฉันเอาจริง ๆ ด้วยคอยดู
ยุย แม่..เจ้า..เอย นากลัวจริง ๆ เจ้าจิวเอย ตัวเล็กแค่นี้จะทำอะไรฉันได้
แป้น อย่าไปยุ่งกับเขานะจำ เอาเถอะนา ปลูกเสร็จแล้วเขายานเราดีทีวณะ
ยุย (กระต่ายหัวเราะ...) สนุกดีแท้ สนุกดีจริง น้ น้ น้ เหยียบให้สนุกเลย
จำ พี่แป้นดูเขาช้เขาทำต้นไม้เราอีกแล้ว
แป้น อย่าไปยุ่งเขาเลยจำคนใจร้าย เทวดาจะลงโทษเขาเองแหละ
จำ จริง โอม...เพียง ใครที่ทำร้ายต้นไม้ของเราขอให้มีอันเป็นไปเหมือนต้นไม้
 ของเราควย
ดนตรี fade in...fade out

- บรรยาย เจ้ากระต่ายป่าสีเทาตัวนั้นชื่อ ยุย เป็นกระต่ายที่เกเรมาก ชอบแกล้งคนอื่น ในชีวิตของมันไม่เคยสนใจ เห็นความดีหรือความสวยงามเลย มันอยู่ในป่าไม่เคยสังเกตเห็นไม่มีรูปร่างสูงระหงหรือแต่งกายสาขาทูมงามและ เขียวชะอุ่มยิ่งงายเลย วัน ๆ หนึ่งพอหิวก็กินหญ้าที่อยู่ใกล้ตัวแล้วก็หาเรื่องแกล้งคนอื่นต่อไป มันจึงไม่เข้าใจในความรู้สึกของจำกับแม่ที่รักมันและ เจ็บแค้นเมื่อมันไม่ถูกทำลาย กลางคืนคืนนั้นขณะที่เจ้ากระต่ายเกเรยลหลับฝันไปว่ามันวิ่งเล่นในป่าก็เกิด หลงทางทางกลับบ้านไม่ได้ มันวิ่งวนไปวนมานานพอคู้ แต่ก็หาทางกลับไม่ได้
- ยุย เอ...ทำอย่างไรดี ไปทางไหนดีนะ เนี่ย
- บรรยาย หน้โคนั้น ก็มีเสียงกลองกังซัน (เสียงกลอง) ติ้นไม้ใบบริเวณนั้นทั้งต้นเล็กต้นใหญ่ เกิดมีชีวิตเคลื่อนไหวขึ้น ออกมาล้อมรอบเจ้ายุย เจ้ายุยตัวสั่นด้วยความกลัว พยายามวิ่งหนีออกจากวงล้อมก็หนีไม่ได้ ติ้นไม้ต้นเล็กสามสี่ต้นเข้ามาจับตัว เจ้ายุยพาไปมัดติดกับเสาไม้ที่อยู่หน้าต้นไม้ใหญ่ที่สุดซึ่งเป็นหัวหน้าหมู่
- ติ้นไม้ เอาพวกเราช่วยกันก่อกองไฟขึ้น จับเจ้ากระต่ายเกเรตัวนี้ย่างกินเสียเลย
- ยุย ผมทำความผิดอะไรละ จับผมมาทำไม ?
- ติ้นไม้ เมื่อตอนกลางวันเจ้าทำความเลวอะไรไปบ้างละ ?
- ยุย ผมไม่เคยทำความเลวนะ
- ติ้นไม้ หนอยเนาะ...มันเลวแล้วยังไม่รู้ตัวอีก ก็เจ้าไม้ไช้ที่เหยียบย่ำทำลายพี่น้องของเรา ทำลายจิตใจของกระต่ายสองพี่น้องที่เขารักมันนี่ละ
- ยุย ผม...ผม...ผม
- ติ้นไม้ อ้อ...มันไม่ยอมรับ มันนี้กว่าพวกเราติ้นไม้ไม่มีหัวใจ พวกเราจัดการกับมันได้เลย
- บรรยาย พวกติ้นไม้ยกกระต่ายขึ้นวางบนกองฟางแล้วจุดไฟ
- ยุย ออย่าทำผม ผมกลัวแล้ว ผมไม่อยากถูกย่าง
- ติ้นไม้ ถ้าย่างมันสัญญาก่อนว่าจะไม่ทำลายติ้นไม้อีก
- ยุย ผมสัญญา
- ติ้นไม้ สัญญาว่าไง

- ยุย ผมสัญญาว่าผมไม่ทำลายคนไม่ ผมจะรักคนไม่ ผมจะดูแลรักษาคนไม่
- คนไม่ แน่นะ แล้วถ้าเจ้าผิดสัญญาละ
- ยุย ขอโทษนางลงโทษผม
- คนไม่ ตกลง มันแก้มันมัน แล้วปล่อยมันไปได้
- บรรยาย พอยุยถูกปล่อยมันก็ออกวิ่งอย่างไม่คิดชีวิต
- ดนตรี fade in...fade out
- บรรยาย แล้วยุยก็ตกใจตื่น มันใจเต้นแรงด้วยความกลัว แต่ก็รู้สึกโล่งใจไปที่นั่นเป็นเพียงความฝัน แต่เอะ...หรือว่ามันเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง ๆ คนไม่ก็มีหัวใจ มันแก้มันคนไม่ ๆ ก็เลยลงโทษมัน เจ้ายุยจึงคิดจะแก้ตัว
- เสียงประกอบ (เสียงนกร้อง)
- บรรยาย เช้าวันรุ่งขึ้น ยุยรีบไปบ้านจำกับแป้นแต่เช้า แต่จำกับแป้นก็ตื่นแต่เช้าเหมือนกัน เพื่อจะปลุกคนไม่ใหม่ พอสองพี่น้องเห็นกระต่ายเกรเรมาก็ตกใจ
- จำ อยา.....อย่าทำอีกเลย สงสารคนไม่
- ยุย เปลา...ฉันไม่ได้มาทำลายคนไม่ของเธอหรอก ฉันมาช่วยปลุกนะ
- บรรยาย แป้นกับจำแปลกใจแต่ก็ตั้งใจที่กระต่ายเกรเรเปลี่ยนใจกลายมารักคนไม่ ต่อมา ทั้งสามกลายเป็นเพื่อนรักกันและยุยพลอยเกิดความรักคนไม่ รู้สึกชื่นชมความดีงามของคนไม่ แล้วสนุกในการปลุกคนไม่ไปควย

.....

เรื่องที่ 10
เรื่อง เพื่อนบ้านของตุ้ม

คนตรี fade in...fade out

บรรยาย ตุ้มกับตอยสองพี่น้องอยู่กับพ่อแม่ในบ้านหลังเล็ก ๆ หลังหนึ่ง แม่ของตุ้มและตอย
เป็นคนใจดี วันหนึ่งตุ้มและตอยกลับจากโรงเรียน
ตุ้ม แม่ แม่จ๋าเรากลับบ้านแล้วจะ
ตอย เอ ! แม่อยู่ไหนนะ
ตุ้ม แม่ แม่จ๋าตุ้มหิวจังเลย
ตอย สงสัยแม่ไม่อยู่นะพี่ตุ้ม
ตุ้ม เอ ! แม่จะไม่อยู่ได้อย่างไร ก็แม่รู้นะว่าเรากลับบ้านตอนนี้ทุกวัน
ตอย แม่คงจะมีธุระสำคัญนะพี่ตุ้ม
ตุ้ม หิวจะตายอยู่แล้ว
ตอย พี่ตุ้มมีขนมตาลนะ พี่หิวพี่กินซี
ตุ้ม ออ...อรอยดี
ตอย แม่คงซื้อไว้ให้เรานะพี่นะ
แม่ ตอยแมกลับมาแล้วจะ
ตอย ไชโย แม่กลับมาแล้ว แม่จ๋า
ตุ้ม แม่ไปไหนมานะ ?
ตอย โอ้ ! พี่ตุ้มนะ แม่กำลังเหนื่อย เคี้ยวตอยไปทานน้ำเย็น ๆ มาให้แม่จะ
แม่ ชอบใจลูก แม่ไปบ้านยายซิดมาแกไม่สบายเป็นไข้สูง ลูกหลานก็ไม่ม่แม่ก็ช่วย
ไปดูแลหน่อย
ตุ้ม แม่ก็ดูแลหุงหาอาหาร
แม่ ตุ้ม...ทำไมลูกจึงพูดอย่างนี้ ยายซิดแกเป็นคนอื่นที่ไหนกัน แกเป็นเพื่อนบ้านของเรา
ตอย แม่จ๋า แม่ซื้อขนมตาลมาจากไหนจะ อร่อยดีจังเลย พี่ตุ้มก็ว่าอรอยนะพี่นะ
แม่ บ้านวลเอามาให้จะ เห็นว่าทำถวายพระก็แบ่งมาให้บ้านเรากว

ค้อย ป่านวลใจตั้งนี้จะ

แม ก็อย่างนั้นลูก เพื่อนบ้านกันก็แบ่งปันกัน ช่วยเหลือกัน

บรรยาย คุณไม่พอใจที่แม่มองอย่างตำหนิ ไม่ยอมเข้าใจที่แม่พูด คุณไม่เห็นด้วยสักนิดว่า
ทำไมต้องช่วยเหลือเพื่อนบ้านอย่างยายชีกับป่านวล อะไรนั้นไม่ใช่ญาติของเรา
ซักหน่อย

ดนตรี fade in...fade out

บรรยาย คุณเป็นเด็กแปลกชอบคิดถึงแต่ตัวเอง และมักหมั่นใส่ใจจากค้อยผู้เป็นน้อง ซึ่งมี
จิตใจโอบอ้อมอารีเหมือนแม่ ค้อยแวะเยี่ยมเยียนเพื่อนบ้านใกล้เคียงอยู่เสมอ
และที่ค้อยชอบที่สุดคือชอบเล่นกับเด็ก ๆ ลูกหลานของเพื่อนบ้าน จนเป็นที่รักเอ็นดู
ของทุกคนในละแวกนั้น วันหนึ่งพ่อของคุณและค้อยคัดกลวยหักมุกจากสวนมาหลาย
เครือ

ค้อย โอ โห แม่จ๋า กลวยตั้งเยอะแยะตั้งจังเลย

แม ลูก ๆ อยากให้ทำอะไรกันกันทีละ

คุณ ทำอะไรก็อร่อยทั้งนั้นแม่

ค้อย นั่นละซี อย่างกลวยเผา อย่างเจีย

คุณ โอ๊ย...อย่างนั้นไหวทำให้คนป่วยกินเดอะจะ คุณชอบกลวยเชื่อม กลวยบวชชี

ค้อย แม่จ๋า กลวยของเราทั้งเยอะแยะอย่างนี้ แบ่งไปให้ยายชีดีกว่าค้อยจะ

แม แม่ตั้งใจไว้แล้ว แม่คอยลูก ๆ อยู่จนจะว่าจะขอให้เอาไปให้เพื่อนบ้านเรา
ทุก ๆ คน แล้วพ่อกับแม่คอยทำกลวยเชื่อมถวายพระด้วย

คุณ พอดีไม่ต้องมีเหลือไว้ให้เราเลย

แม คุณ...ทำไมลูกใจแคบอย่างนี้จะ ทำไมจะไม่มีเหลือ เราได้กลวยมาตั้งหลายเครือ
แบ่งให้เพื่อนบ้าน 2-3 หวี ก็ยังเหลือบ้านเราตั้งหลายหวีนะ

คุณ เบื่อจะตายอยู่แล้วมีอะไรต้องแบ่ง ๆ ให้คนอื่นด้วย

แม คนอื่นที่ไหนกันเพื่อนบ้านเราทุกคน พูดยกันทุกวัน เห็นกันทุกวัน เขามีอะไรก็แบ่งให้
เรา เรามีอะไรก็แบ่งให้เขา ช่วยเหลือเจ้าจูนกัน อย่างป่านวลจำได้มั๊ยทำขนม
ตาลก็เอามาให้ คุณยังชอบเลย

- ทอย แม่จะให้ทอยเอากลับไปให้ใครบ้างจะ
- แม แมวางไวแล้ว นี่ของปานวล นี่ของนำวิล
- ทอย เคียวก่อน ทอยเอากะดาศมาเขียนวางไว้ดีกว่า ไม่งั้นล้มแน่ตั้งหลายกองแน่แล้วของยายชิตละจะ
- แม แมว่าจะเผาเสียก่อนแม่ทอยเอาไปให้เองจะ
- คนตรี fade in...fade out
- บรรยาย แม่ไม่สบายใจเลยที่คุมไม่ยอมนึกถึงคนอื่น จะว่าแม่ไม่อบรมสั่งสอนก็ไม่ใช่ พ่อแม่ไม่เพียงจะอบรมสั่งสอนเท่านั้น แต่ทั้งพ่อและแม่ก็ทำอย่างที่สอนลูก ๆ เพื่อนบ้านแต่ละคนก็ไม่มีใครใจแคบใจดำ ทุกคนต่างช่วยเหลือเอื้อเฟื้อกันอยู่เสมอ ทำไมคุมไม่ยอมเข้าใจเสียทีหนอ
- แม คุมจ...แมจะเล่นนิทานให้ฟังเอามั้ย ?
- คุม เรื่องอะไร ?
- แม ยายกับตาปลุกดัวปลุกงาให้หลานเฝ้า
- คุม คุมไม่ฟัง เบื่อจะตายอยู่แล้ว
- บรรยาย คุมรู้สึกว่าคุณแสดงกิริยาไม่ดีต่อแม่ ทำให้ใจไม่สบายแต่ไม่ยอมขอโทษแม่ คึ้นนั้นคุมจึงกลับไปอย่างไม่สบายใจเลย ออหนักไม่ได้ว่าทำไมอยู่ดี ๆ แม่จึงเล่นนิทานเรื่องยายกับตา นิทานที่คุมเคยฟังตั้งแต่อายุ 3-4 ขวบ ให้ฟังอีก เพราะจิตใจคิดถึงแต่เรื่องยายกับตา เลยทำให้คุมฝันไป
- คนตรี fade in...fade out
- บรรยาย คุมรู้สึกว่าคุณมาอยู่ที่ไร่อิวไรงาของตากับยาย ซึ่งมีอายุมากแล้ว
- ยาย ตายายจะต้องไปธุระในเมืองหลานเฝ้าไร่อิวไรงา นะ อย่าให้กามาจิกกินด้วกินงาของของเราละ
- คุม จะ
- บรรยาย แต่พอตายายไปแล้วคุมเบื่อกับนั่งเฉย ๆ อยู่คนเดียวจึงหนีไปเล่นกับเพื่อน ๆ

- ยาย ไป..ไป เจ้ากาไม่ไปโอยจะเป็นลม กามาгинถ่วงขาของเราหมดเจ็ดเม็ด
เจ็ดทะนาน นี่แม่มดตัวดีหายไบนะ แม่มด..แม่มดเอ..
- บรรยาย คุ่มสะตุงเสือก ไคยีนเสียง ยายร้องเรียก
- ยาย แม่ตัวดีไปตามเมื่กดัวเมื่กดงาคันมานะ ไม่อย่างนั้นตากลับมาตองโดนตีแน่ ๆ
- บรรยาย คุ่มกลุ่มใจไม่รู้จะไปทวงเมื่กดัวเมื่กดงามาไคยอย่างไร จึงลงไปออนวอนฝูงกา
- เสียงประกอบ (เสียงการอง...)
- คุ่ม พี่กาพี่กา ขอเมื่กดัวเมื่กดงาของตาคันเดอะจะ ไม่อย่างนั้นฉันไคยตายตี
แนเลย
- กา เสียวใจเจ้าจะโดนตีหรือไม่โดนตีก็ไม่ใช่ขงการอะไรของข้า เป็นความผิดของเจ้า
เอง อยากรไม่อยู่เฝ้าไรให้ตี ๆ
- คุ่ม ตีละพี่กาใจคำ คอยคุณจะไปขอให้พี่พรานมายิงพี่กา
- กา เชิญ เชิญ เชิญ กา ๆ ๆ
- คุ่ม พี่พรานจา ช่วยไปยิงพี่กาไหนอยพี่พราน
- พราน ทำไมหรือแมหนู ?
- คุ่ม กามาгинถ่วงขาของตายายเจ็ดเม็ดเจ็ดทะนาน ยายมายายก็ดำ ตามาตาก็ตี
- พราน ฮ่า ๆ ..ไม่ใช่ขงการอะไรของข้านแมหนู ข้าไปละ
- ดนตรี fade in...fade out
- คุ่ม พี่หนูจา พี่หนู
- หนู อะไรเทรอ ?
- คุ่ม พี่หนู..พี่หนูช่วยไปกัดสายธนูพี่พรานไหนอยพี่หนู
- หนู มันเรื่องอะไรกันละ ?
- คุ่ม ก็พี่พรานซึ่งจะใจคำ เหลือเกิน พี่พรานไม่ยิงกา กามาгинถ่วงขาของตายายเจ็ดเม็ด
เจ็ดทะนาน ยายมายายก็ดำ ตามาตาก็ตี
- หนู หึ..หึ..ไม่ใช่ขงการอะไรของข้าน้า
- คุ่ม โอย..จะทำอย่างไรดี ไม่มีใครมาช่วยเราเลย
- ดนตรี fade in...fade out

- บรรยาย ในฝันของคุณ คุณไปหาความช่วยเหลือจากแมวขอให้แมวช่วยกัดหนู แมวก็ไม่ยอมช่วยไปหาหมาให้ช่วยกัดแมว หมาบอกว่าไม่ใช่เรื่องอะไรวงการของมัน ไปหาไมคองให้ช่วยยอนหนูหมา ไปหาไฟไหม้ไมคอง ไปหาน้ำให้ช่วยดับไฟ ไปหาคลังให้ช่วยทับน้ำ ไปหาช่างให้ช่วยพังคลัง แต่ไม่มีใครยอมช่วยคุณสักคน ทุกอย่างทุกตัวตอบเหมือนกันหมดว่า ไม่ใช่วงการอะไรของข้า คุณไม่รู้อะไรทำอะไร ลงนั่งร้องไห้ที่ริมแม่น้ำ
- แมลงหวี่ หนู ทำไมจึงมานั่งร้องไห้ตรงนี้นคนเดียวจะ ?
- คุณ พี่แมลงหวี่จ๋า คุณอยากตาย
- แมลงหวี่ อะไรกันเป็นเด็กเป็นเล็กจึงอยากตายละ
- คุณ ฉันท้องโคตตายาคี่แน่นอน
- แมลงหวี่ ไหนลองเล่าให้ฟังซิ ทำไมจึงต้องผูกคอตี เพื่อที่จะช่วยใครบางนะ
- คุณ พี่คงช่วยฉันไม่ได้หรอก พี่ตัวเล็กจ๋วเดียว
- แมลงหวี่ อ้อ พี่คงถูกพี่ซี เล่าเรื่องไปเถอะ
- คุณ ก็พี่ช่างซีจะไม่ยอมไปช่วยพังคลัง คลังไม่ยอมทับน้ำ น้ำไม่ยอมดับไฟ ไฟไหม้ไมคอง ไมคองไม่ยอนหนูหมา หมาไม่กัดแมว แมวไม่กัดหนู หนูไม่กัดสายธนูพี่พราน พี่พรานไม่ยิงกา กามาบินถั่วกิงงาของตายายเจ็ดเม็ดเจ็ดทะนาน ยายมายายกัคำ ตามาตากัตี
- แมลงหวี่ พุชโรเอ๋ย เรื่องแค่นี้เองนั่นเธอ ไม่เป็นไร ไม่เป็นไร พี่จะช่วยแม่หนูเองเดี๋ยวนะ พี่จะไปตามเพื่อนฝูงของพี่ก่อน
- บรรยาย ประเดี๋ยวเดี๋ยวแมลงหวี่ก็นำญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงนับร้อยตัวมาค่อมตาข้าง ซ้างรำคาญเหลือเกินในซังวงปักก็แล้ว แมลงหวี่ก็ยังค่อมตาอยู่อย่างนั้นจึงส่งเสียงร้อง (เสียงซ้างร้อง) แล้วซ้างก็วิ่งจะไปดลมคลัง คลังกลัวพังรีบเอนทับน้ำ น้ำกลัวถูกทับรีบไหลจะไปดับไฟ ไฟกลัวถูกน้ำดับ ก็ส่งเปลวไฟไปไหม้ไมคอง ไมคองรีบเผ่นจะไปยอนหนูหมา หมาไม่ยอมถูกยอนหนูกระโจนเข้ากัดแมว แมวรีบตะครุบหนู
- หนู ปลอยฉันเถอะ ฉันทจะไปกัดสายธนูนายพรานเดี๋ยวนี้เลย
- พราน โอ้หนู เอ็งอยากกัดสายธนูข้าซิ ตกลง ตกลง ข้าจะไปยิงกาให้
- กา จ๋า จ๋า กลัวแล้วจะ อัยยงฉันเลย ฉันทจะเอาหัวเอางามากินให้เดี๋ยวนี้ละ

<u>คุณ</u>	โอย ที่ใจจ้งจันไม่ถูกตายยตีแล้วละ ขอบใจพี่แมลงหวี่ที่สุดในโลกเลย
<u>แมลงหวี่</u>	ไม่เป็นไรเราเป็นเพื่อนบ้านกันเราก็ช่วยเหลือกันอย่างนี้ละจะ
<u>ดนตรี</u>	<u>fade in...fade out</u>
<u>บรรยาย</u>	คุณตื่นขึ้นมา คุณยังจำความฝันของคุณได้คือความกังวลรู้สึกเคียดกรอนเมื่อหาใครช่วยไม่ได้ ทำให้คุณเข้าใจตัวเอง ว่าทำไมแม่ของคุณจึงบอกว่าเพื่อนบ้านกันต้องช่วยเหลือกัน อย่างยายซิดไม่สบาย ถ้าแม่ไม่ช่วยคุณยายซิดก็คงแย แปลกทีนะแม่แต่นิทานไทยเก่าแก่อย่างเรื่องยายกับตา ยังสอนให้เราช่วยเหลือกัน หมายความว่าคนไทยเราช่วยเหลือกันมานานแล้วสินะ คุณรีบไปหาแม่แต่เช้า <u>คุณ</u> คุณขอโทษ ที่แสดงกิริยาไม่ดีเมื่อวานนี้ละ ตอนนี้คุณเข้าใจแล้วว่าทำไมแม่จะเล่านิทานเรื่องยายกับตาให้คุณฟัง <u>แม่</u> แม่ก็ใจที่คุ้มเข้าใจ <u>คุณ</u> เซานี้แม่จะโทษคุณช่วยทำอะไรบ้างจะ <u>แม่</u> เคียวคุณช่วยไปตามข่าวยายซิดให้แม่ก็แล้วกันนะจะ <u>คุณ</u> จะแม่ แล้วคุณจะทำอะไรไปฝากยายซิดด้วยจะ
<u>ดนตรี</u>	<u>fade in...fade out</u>

.....

นิทานที่ใช้ในการทดสอบความสามารถในการฟัง
จำนวน 2 เรื่อง

เรื่อง ไปตลาด

<u>คนตรี</u>	<u>fade in...fade out</u>
<u>บรรยาย</u>	สวัสดีคะนักเรียน วันนี้ครูมีเรื่องหนูไปตลาดมาเล่าให้นักเรียน อันที่จริงหนูไปไม่ได้ซื้อจริง ๆ หรือคะ เหม่มีซื้อไฟเพราะเพราะพรุ่งนี้ว่าไว แต่ความที่เธอเป็นคนแกชลิ้ม เป้อเธอหุ่สุด อย่างเช่นว่า หนูไปหิมขามไปตักข้าว พอหิมขามไต่แล้วเกิดนึกไม่ออกว่า
<u>เป้อ</u>	เอ...นี้เราหิมขามมาทำไมกันนะ ?
<u>บรรยาย</u>	ความที่หนูไปแกชลิ้มอย่างนั้นละคะ ทุกคนที่รู้จักจึงเรียกกันว่าหนูไป หนูไปเองก็ไม่ได้สบายใจเลยนะคะ ชลิ้มอย่างหนูไปจะเข้หัวตัวเองดังปอกแล้วพูดว่า
<u>เป้อ</u>	นี่เนาะ จะทำอะไรทีะถึงจะจำอะไร ๆ ได้กับเข้เม้ง เป้อจริง ๆ เลย
<u>คนตรี</u>	<u>fade in...fade out</u>
<u>บรรยาย</u>	วันหนึ่งแม่ของหนูไปไม่สบาย ปวดศีรษะ หนูไปเป็นหวงแมกัโให้แมนอน
<u>เป้อ</u>	แมจา แมอย่าลุกเลยนะจะ แมต้องนอนพักให้หายก่อน
<u>แม</u>	ไม่ได้หรือลูก แมจะตองไปตลาด ไม่มีกับข้าวใหญ่กินสักอย่างเดียว
<u>เป้อ</u>	แมอย่าทวงเลยจะ หนูจะไปตลาดเองก็ได้
<u>แม</u>	ลูกจะไปโตอย่างไรกัน ทีหลังชลิ้มออกอย่างนี้ เคยวกัโให้ลงทางกลับบ้านไม่ถูก
	หรือก
<u>เป้อ</u>	แมจา เคยวันหนูแกงขินเยอะแล้วจะ แมจะโให้หนูซื้ออะไรบาง บอกมาเลย
<u>แม</u>	งักก็เอาไซ้แล้วกันนะลูก แล้วก็ซื้อมันหมูเอาไวเจียวคายนะ
<u>เป้อ</u>	ไซ้กับมันหมู ไซ้กับมันหมู ไซ้กับมันหมู หนูจำไต่แล้วละแม
<u>แม</u>	เอา...นี้เงินค่ากับข้าว ลูกเก็บใส่กระเป่าเสียให้คืนะเดี๋ยวจะหาย
<u>เป้อ</u>	จะ
<u>แม</u>	ลูกตองระวังตัวให้ดี ขามถนนตรงทางมาลายละ
<u>เป้อ</u>	ขามถนนตรงทางมาลาย

- แม่ ก่อนจะข้ามตองเหล็กหวดทางขวามือ ทางซ้ายมือก่อนควย
- เปอ ดูทางขวามือ แลวกดูทางซ้าย
- แม่ แลวกดูทางขวาก่อนที่นะลูกนะ เมื่อไม่มารถมาจึงคอยข้ามถนนนะลูก
- เปอ ไม่มารถมาจึงข้ามถนน
- แม่ ออ...แลวกักรถเมลไปตลาดตองขึ้นสาย 2 นะลูก จำไว้นะจะ
- เปอ จะแม่ รถเมลสาย 2 หนูไปละ แมนอนพักให้สบายเถอะนะจะ อีก็เคียวเคียว หนูก็กลับมาแล้วละ
- แม่ ออ...ถ้อย่างนั้นก็ทวนให้แม่ฟังอีกทีซิลูก จะไปซื้ออะไรที่ตลาด
- เปอ ซื้อไก่คะ
- แม่ ไม่ใช่ลูก ซื้อไขกับมันหมู
- เปอ จะ ๆ ไขกับมันหมู หนูไปละจะแม่
- บรรยาย หนูเปอเดินลอยชายออกจากบ้านอย่างสบายใจ แล้วตั้งใจว่าจะทำธุระให้แม่ ให้เรียบร้อยจนแม่ตองชมที่เคียว พอออกมาถึงถนนใหญ่จะข้ามถนนไปป้ายรถเมล นึกถึงคำสั่งแม่
- เปอ แม่บอกให้ข้ามถนนตรงทาง ทาง..ทาง..เอะ..ทางอะไรนะ ทางเสื่อผ่านไข่ หรือเปลา
- บรรยาย นักเรียนคะ แม่ของหนูเปอให้หนูเปอข้ามถนนตรงทางอะไรคะ ช่วยเตือนความจำ ให้หนูเปอซิคะ ข้ามถนนตรงทางอะไรนะคะ ?...คะ ข้ามตรงทางมาลาย
- เปอ ไข่แล้ว ตรงทางมาลาย แต่เอะ..ทางมาลายมันเป็นอย่างงั้นนะ ไม่เห็นมีมาลาย มายืนแถวนี้สักตัวเลยนี่
- บรรยาย เสรีจกัน ถ้าหนูเปอม้วยหันมาลายตัวจริง ก็คงไม่ได้ข้ามถนนกันนะซิ นักเรียนพอ จะบอกหนูเปอได้ไหมว่าทางมาลายเป็นอย่างงั้น ใครบอกได้ ช่วยบอกหนูเปอ ทนอยซิคะ ทางมาลายเป็นช่องทางข้ามถนนที่หาสินค้าสลับสีขาวเหมือนมาลายของ มาลาย
- เปอ ออ...ถ้อย่างนั้นก็เป้นตรงนั้นนั่นเอง อี...ทางมาลายเป็นอย่างงั้นนี่เอง ถึง ทางมาลายแล้วข้ามถนนไปเลย ว้าย ...

- บรรยาย โธ...หนูเป่ ส้มที่แม่สั่งเสียแล้วจนเกือบถูกรถชน นักเรียนยังจำได้ไหมคะ
- เป่ แม่หนูเป่บอกหนูเป่ว่ายังไง ก่อนข้ามถนนต้องทำยังไงก่อนคะ คุณทางขวามือ
คุณทางซ้ายมือ แล้วก็ดูทางขวามืออีกครั้ง เมื่อไม่มีรถแล่นมาจึงค่อยข้ามถนน
อ้อ...จริง ๆ ค่ะนั่นแหละเราลืมดูไป คุณทางขวามือ คุณทางซ้ายมือ แล้วก็ดู
ทางขวามืออีกที เสร็จแล้วก็วิ่งข้ามไปเลย
- บรรยาย คุณหนูเป่ซิคะ ทำไมวิ่งข้ามถนนไปด้วยนะอันตรายออก ๆ ทีเดียวเกิดหล่มรถแล่น
มาทันได้ หวังว่านักเรียนคงไม่ทำเหมือนหนูเป่ นะคะ เราควรเดินข้ามถนน
อย่างเร็ว แต่ไม่ต้องวิ่ง เอาละเราตามหนูเป่ไปก่อนนะคะ
- เป่ เนอะ...รถเมล์เบอร์ 2 ก็ของเรานะซี ขึ้นเลยเรา
- บรรยาย หนูเป่ออกสู่ท่าจำใจว่าต้องไปรถสาย 2 เก่งไม่เลว
- กระเป่ารถเมล์ เดินในถนนบ่อยครั้ง เดินในถนน ไปไหนหนู
- เป่ ไปตลาดคนเดียวคะ
- กระเป่ารถเมล์ เอาตัวหนู
- บรรยาย เพราะหัดที่หนูเป่ไม่ต้องยืนนาน เพราะมีที่วางที่นั่ง ลมพัดเย็นเข้ามาทางหน้า
ข้างรถ ทำให้หนูเป่ซึ่กวังนอน นั่งตาไม่ยอมเปิดทำให้หนูเป่เผลอหลับไป
- กระเป่ารถเมล์ ตลาดครับ ป้ายหน้าตลาด
- บรรยาย หนูเป่ได้ยืนกระเป่ารถเมล์เหมือนอยู่ในฝัน ยังไม่รู้สักตัวดี จังเจียง หนูเป่มา
สะกึ่งตื่นเมื่อมีกระเป่ามาร้องว่า
- กระเป่ารถเมล์ ไป
- บรรยาย รถแล่นออกจากป้ายที่ตลาด หนูเป่ลุกพรวดพราด
- เป่ หนูจะลง หนูจะลง
- กระเป่ารถเมล์ เดี่ยว ๆ ยังลงไม่ได้ คอยลงป้ายหน้าซี
- เป่ ไม่เอาหนูจะลงนี่
- บรรยาย หนูเป่ไปยืนที่ประตูทางลง กระเป่ารีบจับแขนหนูเป่ไว้ หนูเป่สลัดแขนจะ
กระโดดลงจากรถ หันไคนั้นเองคนขับรถก็เบรกรถเพราะความที่ไม่ทันระวัง
ตัว หนูเป่เลยเสียหลักถลึงตกลง

- เป๋อ โอย !
- บรรยาย แลวกั้แน่งไป เคราะห์ที่ที่ตอนหนูเป๋อกลิ้งครถนั้ ไม่ตกเข้าไ้ห้องรด ไม่
อย่างนั้แล้วอาจถูกล้อหลังพิได้
- ฝูงชน ตายแล้ว...เด็กครถณะ เป็นอะไรหรือเป๋ลว แยะจ้งเลยนะ สงสารจ้งเลย
ยังเล็กอยู่
- บรรยาย อันที่จริงหนูเป๋อไม่ไ้เจ็บอะไรมากกะ เพียงแต่ทกใจเป็นลมไปชั่วขณะ อี
สักครุหนังกั้
- กระเป๋ารดเมล แนะ..แนะรู้สึกตัวแล้ว หนู..หนู
- เป๋อ นั้หนู หนูเป็นอะไรไปเนี้ย
- กระเป๋ารดเมล กั้รดเมลยังไม้ทันหยุด หนูเล่นกระโตกลงไป กลิ้งตกลงไปอย่างนี้แหละ
หนูเจ็บตรงไหนบางละ ?
- เป๋อ อู๋..แขนหลุดลอก แลวกั้เจ็บกันควย
- กระเป๋ารดเมล ไปโรงพยาบาลเอามั้ย ใ้หมอดูซักทีหนอย
- เป๋อ ไม้ตองทรอก หนูหายเจ็บแล้ว หนูจะตองรีบไปซื้อกับข้าวใ้แม่ก่อน
- กระเป๋ารดเมล ไม้เป็นไรแนะ ?
- เป๋อ จะ
- กระเป๋ารดเมล งั้เราไปตอเลยที่หลังหนูจำไว้ใ้คั้จะขึ้นจะลงรดเมลตองรอใ้รดหยุด
นั้งเสียก่อน
- เป๋อ จะ
- กระเป๋ารดเมล เด็กไม้เป็นไรแล้ว ลูทไปเลย ไป..
- บรรยาย หนูเป๋อเดินโขยกเขยก เข้าไปซื้อของในตลาด ซื้อเสร็จก็ข้ามถนนไปขึ้น
รดเมลกลับบ้าน
- เป๋อ (คิดตองไปข้ามตรงทางมาลาฯ) คุณว้า คุณชาย แลวกั้ชว้าอีกทีหนึ่ง หน้าเดิน
- บรรยาย ความที่หนูเป๋อยังเจ็บขอกอยู่ จ้งเดินเร็วไม้ได้ ขณะนั้นม่รดแล่นมาอย่างเร็ว
บับแตรคั้สนั้ (แตรรด) หนูเป๋อชั้จิวเลขหยุดยืนกลางถนน

เรื่องที่ 2
เรื่อง หาน้ำ

<u>คนตรี</u>	<u>fade in...fade out</u>
<u>บรรยาย</u>	ครั้งหนึ่งมีสัตว์สามตัว คือ กระจ่าง กวาง และคาง ทั้งสามเป็นเพื่อนที่รักกันมาก ทั้งสามอยู่ในป่าที่เขียวชอุ่มร่มรื่นแห่งหนึ่ง (เสียงน้ำลำธารไหล) มีลำธารน้ำใสไหลผ่าน และมีหนองน้ำใหญ่ที่บรรดาสัตว์ทั้งหลายพากันมาอาบ มากินกันทุกวัน กระจ่าง กวาง และคาง มีที่พักอยู่ใกล้ ๆ หนองน้ำนี้เหมือนกับสัตว์อื่น ๆ เหมือนกัน เพราะบริเวณที่ใกล้ ๆ น้ำอุดมสมบูรณ์และเย็นชุ่มฉ่ำกว่าที่อื่น ๆ ถ้าใครอยากดูสัตว์ป่า นานาชนิดจะได้เห็นโคลงข้างลงเล่นน้ำทั้งเช้าและเย็น กวาง หมาป่า หมาจิ้งจอก เก้ง เม่น กระจ่าง ลิง ชะนี คาง หมี สารพัดชนิดมากินน้ำหนองน้ำแห่งนี้ ในตอนกลางคืนสัตว์ที่ออกหากินตอนกลางคืนเช่น เสือดำ เสือโคร่ง ก็มากินน้ำในหนองน้ำแห่งนี้ด้วยเหมือนกัน นับว่าหนองน้ำแห่งนี้เป็นที่วิเศษของป่าก็ว่าได้ เพราะว่าสิ่งมีชีวิตทุกอย่างไม่ว่าคน สัตว์ หรือพืชพรรณไม่ต้องการน้ำด้วยกันทั้งนั้น ขาดน้ำไม่ได้เลย (เสียงน้ำไหล) ทุกครั้งหลังจากฝนตกอากาศจะสดชื่นเป็นพิเศษ ต้นไม้ใบหญ้า และดินจะส่งกลิ่นหอม
<u>กระจ่าง</u>	ฉันชอบจริง เวลาฝนตก เย็นชุ่มฉ่ำดีนะ
<u>คาง</u>	ยิ่งตกทุกวันยิ่งวิเศษเลย
<u>กระจ่าง</u>	อย่าให้ถึงกับตกทุกวันเลยนะเดี๋ยวน้ำท่วม อย่างคางอยู่บนต้นไม้ไม่ต้องกลัวน้ำท่วม แต่ฉันอยู่ในโพรงใต้ดิน พอถึงม่าน้ำตายกัน
<u>คาง</u>	อ้อ.. แต่เธอก็ชอบฝนไม่ใช่หรือกระจ่าง ?
<u>กระจ่าง</u>	อ้อ..ชอบซี ชอบมาก ๆ ค่าย หลังฝนตกแล้วฉันว่าหญ้าสดรสหวานอร่อย อร่อย เป็นพิเศษนะกวางนะ
<u>กวาง</u>	ไม่ใช่แต่หญ้านะกระจ่าง ใบไม้ก็สดอร่อยเป็นพิเศษค่าย ทำให้ชีวิตสดชื่นที่สุดเลย
<u>คนตรี</u>	<u>fade in...fade out</u>

- บรรยาย แต่พอป่าที่สัตว์ทั้งหลายอยู่บนผืนคนเริ่มเข้าไปตัดไม้โค่นป่า ทำให้ป่าที่เคยร่มรื่นหาย ร่มรื่น พวกสัตว์ต้องหนีถอยเข่าป่าลึกเข้าไปอีก เมื่อต้นไม้ถูกตัดป่าถูกโค่นดินฟ้าก็ พลอยเปลี่ยนแปลงไปด้วย ผืนที่เคยตกต้องตามฤดูกาลก็เริ่มแล้ง จนปีหนึ่งอากาศ ก็แล้งมาก ผืนที่ควรตกก็กลับตกน้อยลง หนองน้ำที่เคยมีน้ำปริ่มเต็มหลังหน้าผืนป่านั้น กลับไม่เต็ม เพราะระยะที่ฝนตกสั้นมาก พวกสัตว์ต่าง ๆ เผ่าดูระดับน้ำในหนองน้ำ ด้วยความไม่สบายใจ และเผ่ามองคูของฟ้าหวังจะเห็นเมฆฝนตั้งเค้า แต่ท้องฟ้าก็ ซ่างแจมใสไม่มีเมฆแต่เพียงเมฆ จนกระทั่งหน้าผืนผานไปผืนก็ไม่ตกลงมาอีกเลย
- กระต่าย โอโห...นี่ก็ตั้งอีก 6 เดือนจึงจะเข้าหน้าฝน จะมีน้ำในหนองน้ำ เหลือพอใช้ตลอด หนาแล้งหรือไม้ก็ไม่วู ถาน้ำเกลี้ยงหนองจริง ๆ พวกสัตว์ทั้งหลายจะทำอย่างไรกัน
- กวาง ไม่เข้าใจเลย ทำไมปีนี้ฝนตกน้อยนัก
- กระต่าย เพราะอากาศร้อนเหลือเกินนะซี
- กวาง อ้อ...ฉันได้ยินคนเขาพูดว่าอากาศแล้งนี้เพราะคนตัดไม้และโค่นป่ากันนะ ไม่เห็นจะ เกี่ยวกันเลย
- ค่าง เกี่ยวกันนะซี ฉันว่าคงเป็นอย่างนั้นก็ได้นะ เวลามีต้นไม้เยอะ ๆ ทำให้อากาศเย็น ชุ่มชื้นดีทำให้ฝนตก แต่พอเป็นที่โล่งก็มีแต่ความร้อนและแห้งเลยไม่มีไอน้ำขึ้นไปทำให้ ฝนตกไงละ
- กวาง โอโห...ค่างคิดเก่งทีเดียว ฉันก็เคยได้ยินมาอย่างที่คุณพูดเหมือนกัน และฉันอยาก รู้จริงว่าคนที่เขาตัดต้นไม้ เขารูบางหรือเปล่าว่าเขาเป็นตัวการที่ทำให้อากาศแล้ง
- ค่าง ไม่รู้นะซี ฉันเกลียดชะมัดเลยคนที่ตัดต้นไม้ทำให้ฉันหมดสนุก อดหอยโหนต้นไม้ไปด้วย นะซี
- คนตรี fade in...fade out
- บรรยาย ยิ่งนานวันเข้าความแห้งแล้งก็ยิ่งมีมากขึ้นเรื่อย ๆ ดินในป่าแห้งผาก หญ้าเริ่มเหลือง แห้งตาย ต้นไม้ก็เล็กลงที่รากเริ่มแห้งเหี่ยวตาย พวกสัตว์ที่กินหญ้ากินใบไม้ก็ เริ่มลำบาก เริ่มอดอาหาร แต่ก็มีน้ำในหนองกินพอแก่กระหาย แต่แล้งน้ำในหนอง ก็เริ่มลดลงเรื่อย ๆ จึงซึกจะแห้งขอดเหลือแต่น้ำ เลานก้นหนอง สัตว์ที่ลงแช่น้ำอาบน้ำ

มีความทุกข์มากโดยเฉพาะข้างซึ่งเป็นสัตว์ที่รักความสะอาด ต้องยอมทนปล่อยให้หนังแห้งเกรอะกรัง เวลานี้สัตว์ทุกตัวหวังแต่ให้มันน้ำพอกินไปได้ตลอดจนกว่าฝนจะเริ่มตกอีก แต่ความหวังมันย่ำแย่เหลือเกิน

กวาง ฉันทว่าเราต้องทำอะไรสักอย่างนะมัวร์อให้ฝนตกไม่ไหวแน่ อีกตั้งหลายเดือนกว่าจะถึงหน้าฝน

คาง อ้อ..กวางคิดว่าเราจะทำอะไรละ ?

กระต่าย ฉันทรู้แล้วละช่วยกันหาน้ำไปชิมย่ะ ?

คาง อ้อ..หาที่ไหนละ ลำธารน้ำแห่งนานแล้ว

กวาง พวกเราที่อยู่ในป่าทุกตัวน่าจะช่วยชุกหนองน้ำแห่งให้ลึกขึ้นนะ เพื่อจะได้น้ำดื่มมากขึ้น

บรรยาย หัวหนาสัตว์ทั้งหลายมีความคิดตรงกับสามสหายเหมือนกัน คางก็ประชุมลูกน้องให้ช่วยกันชุกหนองน้ำ สัตว์ทุกตัวทั้งเล็กทั้งใหญ่ลงช่วยกันหมด เพราะทุกตัวต้องใช้น้ำต้องการน้ำ พวกสัตว์ข้างชุกเช่น กระต่าย กระรอก เม่น ตัวตุ่น หม่าป่า หม่าจิ้งจอก กิ้งก่า เล็บชุกตะกุกตะกักเล่นกัน ส่วนสัตว์ใหญ่ ๆ เช่น ช้างก็ใช้งวงจับไม้ชุก บางก็ใช้ปากคาบไม้ชุก พวกลิง ชะนี และคางใช้ทั้งมือจับ หางจับ ทำงานกันอย่างไม่เห็นแก่เหน็ดแค้นเหนื่อยเพราะทุกตัวรู้ดีถึงความสำคัญในการหาน้ำกินให้ได้ แต่ชุกไปได้ 3 วัน 3 คืน จบเล็บและอุ้งมืออุ้งเท้าฉีกขาดและหมดแรงกันไปตาม ๆ กัน ก็ได้น้ำเพิ่มขึ้นไม่เท่าไรนัก เลยต้องเลิกการหาน้ำไว้ชั่วคราว

ดนตรี fade in...fade out

บรรยาย วันเวลาผ่านไปอีก อากาศยิ่งทวีความร้อนมากยิ่งขึ้น ความแห้งแล้งแผ่แต่คนไม่ใหญ่ ๆ ก็เริ่มอับเฉา ใบไม้กลายเป็นสีเหลือง สีนํ้าตาล แห้ง และก็ร่วงหล่น ในป่าหาความร่มรื่นไม่ได้เลย แสงแดดแผดส่องร้อนอย่างสุดแสนจะทนได้ ดินแห้งแตกกระแตง บัดนี้น้ำในหนองแห้ง ปลาที่เคยชุกหลบอยู่ในเลนลึกนอนตายอยู่เต็มไปหมด พวกสัตว์พยายามชุกหาน้ำอีกแต่ก็ไม่สำเร็จ สัตว์ที่อ่อนแอเริ่มล้มตาย สัตว์ที่มีชีวิตอยู่ก็ผอมโซแทบจะไม่มีแรง กวาง กระต่าย และคางสามสหายไม่มีแรงวิ่งเล่นและเป็นต้นไม้ โทนนอนไม่เล่นอีกแล้ว ทั้งสามนั่งจับเจ่านั่ง เวลานี้แม้แต่ใบไม้แห้งก็ไม่จะมีจะกินมัน ลองแกะเปลือกไม้กินก็แสนจะแห้งผากกินไม่ลง

- กระต่าย อ้อ..ไม่ไหวจริง ๆ กินไม่ลงเลย
- คาง อ้อ..กลืนเข้าไปเหอะ ถือว่ากินเพื่อมีชีวิตอยู่รอดชิกระต่าย
- กระต่าย อยู่รอดเพื่อทนทรมาณต่อไปนะซิ ฉันไม่อยากจะอยู่ต่อไปอีกแล้ว
- กวาง ฉันก็จะไม่ไหวอยู่แล้ว หิวอาหารยังพอนไหวแต่หัวน้ำนี่ซิทนไม่ไหวจริง ๆ แล้วก็ยังร้อน ๆ ๆ ๆ จะตายอยู่แล้ว
- กระต่าย รมไม่สั๊กนิกก็ไม่มีให้เราไปพักพิง เชื้อ..
- คาง กระต่ายกับกวางจะต้องทำใจดี ๆ วันะ ฉันแน่ใจว่าไม่นานฝนต้องตกเพราะหมูนี้นะ ในท้องฟ้ามีเมฆมากขึ้น เธอทั้งสองต้องคิดถึงฉันบ้าง เธอทั้งสองอยู่เป็นเพื่อนฉันต่อไปนะ
- ดนตรี fade in...fade out
- บรรยาย นอกจากความร้อนที่แผดเผา ความหิวกระหายน้ำอย่างแสนทรมาณแล้ว การที่เห็นญาติพี่น้องเพื่อนฝูงค่อย ๆ ลมตายทีละตัวสองตัวยิ่งทรมานจิตใจมากยิ่งขึ้น มีสัตว์หลายตัวที่หนีออกไปจากป่าแห่งนี้เพราะหวังว่าที่อื่นพอจะมีน้ำ มีอาหาร แต่ปรากฏว่าทุกแห่งเหมือนกันหมด แมแต่ในหมู่บ้านของมนุษย์ก็แห้งแล้งดินแตกกระแงพีชพรรณไม้ตายหมด ผู้คนขาดน้ำขาดอาหารล้มตายกันเหมือนกัน เพราะเหตุที่กระต่าย กวาง และคางยังไม่ถึงฆาต ต่อมาไม่นานท้องฟ้าเริ่มมีเมฆฝน เมฆก่อตัวหนาขึ้น สีดำทะมึนขึ้น ลมเริ่มพัดแรงขึ้น เสียงฟ้าคำราม (เสียงฟ้าร้อง) แล้วฝนก็เริ่มตกอย่างแรง (เสียงฝนตก) พวกสัตว์ที่ยังเหลืออยู่ในป่ารู้สึกเหมือนกับว่าไต้ฟ้าพิภพจากเทพเจ้าบนสวรรค์ ช่างข่มขืนใจอะไรอย่างนี้ สัตว์ทุกตัวแหงนหน้ารับน้ำฝน ความร้อน ความหิวกระหาย ความแห้งแล้งหายไปหมด กำลังวังชาคุกลับคืนมา คึนนั้นฝนตกทั้งคืน น้ำฝนที่ตกลงมาในป่า เขาไหลลงมาในหนองน้ำใหญ่และลำธารจนมีน้ำในหนอง เกือบครึ่งหนอง และที่ไม่น่าเชื่อก็คือเพียงหนึ่งคืนพินน้ำก็ข่มจ้ำ วันรุ่งขึ้นเริ่มมีหญ้าเขียว โผล่ขึ้นเหนือดินรวดเร็วทีเหลือเกิน
- กระต่าย กวาง คาง เราไม่ตายแล้ว เรามีน้ำกิน คุณมีหญ้าเขียวขึ้นแล้ว อีกหนอยก็คงมีไปไม่ให้เรานะ

<u>กาง</u>	ฮื่อ...และอีกหน่อยคงมีผลไม่ป่าให้ฉันกินด้วย ชอบคุณฝนจริง ๆ
<u>กวาง</u>	ฝนช่วยขุชีวิตให้พวกเราจริง ๆ นะ
<u>กระต่าย</u>	ใช่
<u>ดนตรี</u>	<u>fade in...fade out</u>

.....

ภาคผนวก 4

คู่มือการฝึกทักษะการฟัง

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มฟังนิทานแล้วช่วยกันเล่าเรื่อง
นิทานเรื่องไร่ลงบุญ

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องไร่ลงบุญ
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด

การดำเนินการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยกล่าวทักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองว่า "สวัสดีคะนักเรียนทุกคน วันนี้ครูมีนิทานสนุก ๆ มาให้นักเรียนฟังหนึ่งเรื่อง ชื่อเรื่องว่า ไร่ลงบุญ ลงบุญมีอาชีพทำไร่แดงไหมและไร่ผักโดยลงบุญอยู่กับสองคนกับภรรยาชื่อว่า เชื้อ นิทานเรื่องนี้สนุกมากครูดิฉันว่านักเรียนต้องชอบแน่ ๆ ลองฟังดูและตั้งใจฟังเรื่องให้ดี ๆ นะคะเพราะหลังจากฟังเรื่องจบแล้วครูจะให้ให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องไร่ลงบุญให้ครูฟังอีกครั้งหนึ่ง"

2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องไร่ลงบุญให้ผู้รับการทดลองฟัง

3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "เป็นไงคะนิทานเรื่องไร่ลงบุญของครูสนุกมั๊ย ? เอาละ เรามาช่วยกันเล่าเรื่องอีกทีชื่อว่า นิทานเรื่องนี้เป็นอย่างไร เริ่มตั้งแต่ต้นเลย..." ผู้วิจัยใช้คำถามนำเป็นบางตอนเพื่อให้ผู้รับการทดลองช่วยกันเล่าเรื่องโดยเอาแต่ใจความสำคัญของเรื่อง

4. ขั้นประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้รับการทดลองทุกคน เมื่อผู้รับการทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำชี้แจงการทำแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟังดังนี้

"เมื่อนักเรียนฟังเทปนิทานเรื่องไร่ลุงบุญจบลง ต่อไปนี้ นักเรียนจะต้องทำแบบฝึกหัดหลังการฝึก เพื่อจะทดสอบว่านักเรียนสามารถจำเนื้อเรื่องที่ได้อ่านไปได้มากน้อยเพียงใด แบบฝึกหัดนี้มีทั้งหมด 10 ข้อ เป็นคำถามแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก ครูจะอ่านคำถามและคำตอบให้นักเรียนฟังอย่างละ 2 เที่ยว หลังจากครูอ่านจบแล้วให้นักเรียนเลือกข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยทำเครื่องหมายกากบาทลงในช่องข้อที่นักเรียนเลือกในกระดาษคำตอบที่ครูแจกให้ ตั้งใจฟังคำถามและคำตอบให้ดี ๆ เอาละ เริ่มฟังนะคะ ข้อที่หนึ่ง..." เก็บกระดาษคำตอบเมื่อหมดเวลาสอบ

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มฟังนิทานแล้วแสดงท่าทางประกอบ
นิทานเรื่องไรลุงบุญ

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องไรลุงบุญ
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด

การดำเนินการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยกล่าวทักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองว่า "สวัสดีคะนักเรียนทุกคน วันนี้ครูมีนิทานสนุก ๆ มาให้นักเรียนฟังหนึ่งเรื่อง ชื่อเรื่องว่า ไรลุงบุญ ลุงบุญมีอาชีพทำอะไร แต่งโมและไรฝึกโดยลุงบุญอยู่กับสองคนกับภรรยาชื่อปา เชื้อ นิทานเรื่องนี้สนุกมากครูดิฉัน นักเรียนต้องชอบแน่ ๆ ลองฟังดูและตั้งใจฟังเรื่องให้ดี ๆ ฟังแล้วคิดไปด้วยว่าตัวละครเขาทำอะไรกัน หลังจากฟังนิทานจบแล้วครูจะให้ให้นักเรียนแสดงท่าทางเลียนแบบตัวละครในเรื่องด้วยคะ"
 2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องไรลุงบุญให้ผู้รับการทดลองฟัง
 3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "เป็นไงคะ นิทานเรื่องไรลุงบุญของครูสนุกมั๊ย ? ต่อไปนี้เรามาเล่นเกมเลียนแบบท่าทางตัวละครกัน ก่อนอื่นเราต้องทราบก่อนว่าตัวละครมีใครบ้าง นักเรียนบอกครูซิคะว่ามีใครบ้าง ? มีลุงบุญ ป้าเชื้อ นางแย้ม นายใจ และเพื่อนบ้านที่มาช่วยถอนหัวผักกาด" ผู้วิจัยเลือกผู้รับการทดลองเป็นลุงบุญ ป้าเชื้อ นางแย้ม นายใจ ส่วนคนที่เหลือให้เป็นเพื่อนบ้าน
- "เอาละ เริ่มที่ลุงบุญและป้าเชื้อช่วยกันทำอะไร (ทำท่าทางขุดดิน ฉางหญ้า รดน้ำต้นไม้ พรวนดิน) ลุงบุญเดินออกไปและกลับมาบอกข่าวการประจวบผลผลิตทางการเกษตร แก่ป้าเชื้อ (ทำท่าทางพูด สีสหน้าแสดงความตื่นเต้นดีใจ) ป้าเชื้ออยากได้รางวัลหนึ่ง (ทำสีหน้าตื่นเต้นดีใจ อยากได้) ลุงบุญและป้าเชื้อไปถอนหัวผักกาดเพื่อส่งประกวด (ทำท่าทางถอนหัวผักกาด)

ลุงบุญดอนหัวผักกาดหัวสุดท้ายแต่ดอนไม้ซืน (ทำท่าทางดอน แต่ดอนไม้ซืน) ป้าเชื้อมาช่วยดอน (ทำท่าทางช่วยกันดอนสองคน) แต่ก็ดอนไม้ซืน ป้าเชื้อไปตามนางแย้มมาช่วยดอน (ลุงบุญทำท่าจับหัวผักกาด ป้าเชื้อจับเอวลุงบุญ และนางแย้มจับเอวป้าเชื้อ ทำท่าทางดอนแต่ไม้ซืน) นางแย้มเดินไปตามนายใจ (ทำท่าทางช่วยกันดอนทั้ง 4 คน แต่ก็ดอนไม้ซืน) นายใจเดินไปตามลูกหญิงและลูกชายมาช่วยดอน (ทั้งหมดจับสะเอวต่อ ๆ กัน ทำท่าดอนแต่ไม้ซืน) ลูกชายหญิงเดินไปตามเพื่อนบ้านทั้งหมดมาช่วย (จับสะเอวต่อ ๆ กันเป็นแถวยาว ลุงบุญทำท่าดอน หัวผักกาดหลุดขึ้นมา ลุงบุญล้มทับป้าเชื้อ ป้าเชื้อทับนางแย้ม ทับต่อ ๆ กันไป) ทุกคนมีสีหน้าตื่นเต้นและแปลกใจ ที่เห็นหัวผักกาดยักษ์ (ทำตาโตแสดงความแปลกใจ) ลุงบุญนำหัวผักกาดไปในงานประกวด (เพื่อนบ้านช่วยกันแบกหัวผักกาดไปใส่ในรถ ลุงบุญทำท่าทางขับรถไปในงาน) หัวผักกาดของลุงบุญได้รับรางวัลที่หนึ่ง (แสดงสีหน้าตื่นเต้นดีใจ และเดินไปรับรางวัลโดยทำท่าอ้อมแม่ไก่สองตัว ส่วนป้าเชื้ออ้อมพ่อไก่กลับบ้านด้วยหนาคายิ้มแย้มแจ่มใส)

4. ขั้นประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้รับการทดลองทุกคน เมื่อผู้รับการทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง โดยผู้รับการทดลองจะฟังคำถามและคำตอบแล้วทำเครื่องหมายกากบาทข้อที่เลือกลงในกระดาษคำตอบไปพร้อม ๆ กัน เก็บกระดาษคำตอบเมื่อหมดเวลา

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มฟังนิทานโดยใช้ภาพประกอบแล้วเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์
นิทานเรื่องไรลูงบุญ

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องไรลูงบุญ
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด
5. กระดาษเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพ

การดำเนินการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยกล่าวทักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองว่า "สวัสดีคะนักเรียนทุกคน วันนี้ครูมีนิทานสนุก ๆ มาให้นักเรียนฟังหนึ่งเรื่อง ชื่อเรื่องว่า ไรลูงบุญ ลุงบุญมีอาชีพทำไรแดงโม และไรผัก โดยลุงบุญอยู่กับสองคนกับภรรยาชื่อป้า เชื้อ นิทานเรื่องนี้สนุกมากครูดิคว่านักเรียนต้องชอบแน่ ๆ ในขณะฟังนิทานครูจะเสนอภาพประกอบให้นักเรียนดูด้วยจำนวน 5 ภาพ หลังจากฟังเรื่องจบครูจะนำภาพทั้ง 5 ภาพ มาวางเรียงสลับกันแล้วให้นักเรียนเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพใหม่ โดยเรียงตามลำดับเหตุการณ์การเกิด ก่อน-หลัง นะคะ"

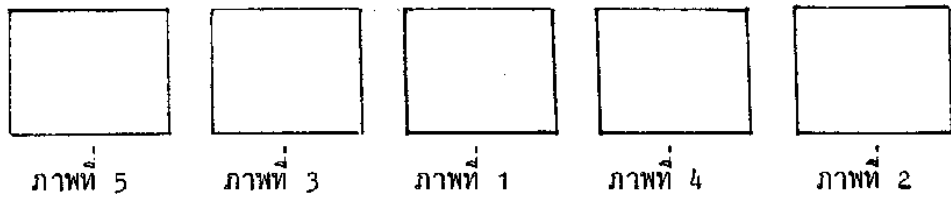
2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องไรลูงบุญให้ผู้รับการทดลองฟัง

3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง

3.1 ขั้นนำเสนอภาพ ผู้วิจัยเสนอภาพให้ผู้รับการทดลองดูทีละภาพ ในขณะที่ผู้รับการทดลองกำลังฟังนิทาน โดยจะเสนอภาพเมื่อนิทานที่ฟังดำเนินไปถึงเหตุการณ์ตอนนั้น ๆ ตามลำดับเหตุการณ์ คือ

- ภาพที่ 1 ภาพลุงบุญและป้า เชื้อกำลังทำงานอยู่ในไร่
- ภาพที่ 2 ภาพลุงบุญกำลังบอกข่าวการประกวดผลผลิตทางการเกษตรแก่ป้า เชื้อ
- ภาพที่ 3 ภาพลุงบุญ ป้า เชื้อ และเพื่อนบ้านกำลังช่วยกันถอนหัวผักกาด
- ภาพที่ 4 ภาพลุงบุญกำลังรับรางวัล
- ภาพที่ 5 ภาพป้า เชื้อกำลังไปรยอาหารให้ไก่

3.2 ชั้นเรียงลำดับภาพ ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "เป็นไงคะนิทานเรื่องไร่ของครูสุนทรภู่คะ ?" "ต่อไปเราก็มาเรียงลำดับภาพกัน ภาพที่เราจะต้องมาเรียงคือภาพที่ครูให้นักเรียนดูตอนฟังนิทานนั่นเอง นักเรียนจำได้มั้ยว่าภาพใดเป็นภาพที่ 1, 2, 3, 4, 5 ถ้านักเรียนจำเนื้อเรื่องได้ก็จะรู้ว่าภาพใดก่อนภาพใดหลัง ผู้วิจัยนำภาพทั้ง 5 ภาพไปวางเรียงหน้าห้อง โดยวางตามลำดับดังนี้

ผู้วิจัยแจกกระดาษสำหรับเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพแก่ผู้รับการทดลองทุกคน ในกระดาษมีภาพสี่เหลี่ยม 5 ภาพ และใ้ภาพเขียนว่า "ภาพที่....." ใ้ภาพสี่เหลี่ยม 5 ภาพ

มีลักษณะดังนี้

ผู้วิจัยพูดกับผู้รับการทดลองว่า "นักเรียนทุกคนได้รับกระดาษเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพแล้ว ในกระดาษของนักเรียนมีภาพสี่เหลี่ยม 5 ภาพ ใ้ภาพมีตัวหนังสือเขียนว่า "ภาพที่....." แล้วเว้นช่องว่างใ้นักเรียนเติมตัวเลขใ้ภาพทั้ง 5 ภาพ ก่อนที่นักเรียนจะเขียนหมายเลขภาพใ้นักเรียนจะต้องดูภาพที่ครูวางไว้หน้าห้องแล้วนึกถึงเรื่องที่นักเรียนได้ฟังไปเมื่อสักครู่นี้ ถ้านักเรียนจำเนื้อเรื่องใ้นักเรียนจะรู้ว่าภาพใดควรเป็นภาพที่ 1 ภาพที่ 2จนถึงภาพที่ 5 ภาพที่ครูเรียงไว้หน้าห้องไม่ได้เรียงไว้ตามลำดับ เพราะฉะนั้นภาพที่ 1

อาจเป็นภาพที่ 5 ภาพที่ 2 อาจเป็นภาพที่ 1 ก็ได้ นักเรียนดูภาพให้ถี่ ๆ นะคะ เมื่อทราบแล้วว่าภาพใดเป็นภาพที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 นักเรียนก็เขียนหมายเลขภาพลงในช่องว่างใต้ภาพได้เลย ต่างคนต่างทำ ทำเสร็จแล้วเราจะช่วยกันเฉลยและช่วยกันตรวจ"

ผู้วิจัยให้เวลาทำ 5 นาที เมื่อครบกำหนดเวลาจึงเฉลยลำดับภาพที่ถูกต้อง โดยมีข้อตกลงว่าให้ผู้รับการทดลองทุกคนตรวจกระดาษเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพของตนเอง หลังจากตรวจเสร็จแล้วผู้วิจัยจะนำกระดาษเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพไปตรวจอีกครั้ง ผู้วิจัยเฉลยและอธิบายวิธีการตรวจและการให้คะแนนดังนี้ "เอาละคะ ต่อไปนี้เรามาช่วยกันเฉลยลำดับภาพที่ถูกต้องว่าภาพทั้ง 5 ภาพที่ครูแสดงไว้หน้าห้องภาพใดเป็นภาพที่ 1 ภาพที่ 2 ภาพที่ 3 ภาพที่ 4 และภาพที่ 5"

ผู้วิจัยและผู้รับการทดลองช่วยกันเฉลยลำดับภาพ แล้วผู้วิจัยไปเขียนหมายเลขลำดับภาพใต้ภาพที่แสดงไว้หน้าห้อง ผู้วิจัยพูดว่า "นักเรียนทราบแล้วใช่ไหมคะว่าภาพใดเป็นภาพก่อนหลัง ภาพที่ 1 ครูวางไว้ในตำแหน่งที่ 3 ภาพที่ 2 อยู่ในตำแหน่งที่ 5 ภาพที่ 3 อยู่ในตำแหน่งที่ 2 ภาพที่ 4 อยู่ในตำแหน่งที่ 4 และภาพที่ 5 อยู่ในตำแหน่งที่ 1 นักเรียนทุกคนตรวจภาพของตนเอง ถ้าเขียนลำดับภาพถูก 1 ภาพให้ 1 คะแนน ถูก 2 ภาพให้ 2 คะแนน ถูก 3 ภาพให้ 3 คะแนน ถูก 4 ภาพให้ 4 คะแนน ถูก 5 ภาพให้ 5 คะแนน คนใดไม่ถูกเลยไม่ได้คะแนน ตรวจเสร็จแล้วรวมคะแนนไว้ที่มุมล่างด้านขวา" ผู้วิจัยถามคะแนนรวมของแต่ละคนโดยให้ยกมือเมื่อถามว่าได้ 5, 4, 3, 2, 1 หรือไม่ได้คะแนน แล้วเก็บรวบรวมกระดาษเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพคืนแก่ผู้วิจัย

4. ขั้นประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้รับการทดลองทุกคนเมื่อผู้รับการทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง โดยผู้รับการทดลองฟังคำถามและคำตอบแล้วทำเครื่องหมายกากบาทข้อที่เลือกลงในกระดาษคำตอบไปพร้อม ๆ กัน เก็บกระดาษคืนเมื่อหมดเวลา

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มฟังนิทานแล้วช่วยกันเล่าเรื่อง
นิทานเรื่องโรงเรียนของจอย

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องโรงเรียนของจอย
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด

การดำเนินการฝึก

1. ชี้แนะ ผู้วิจัยทักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองว่า "สวัสดีคะนักเรียนทุกคนวันนี้ก็เหมือนเมื่อวานครูมีนิทานสนุก ๆ มาฝากนักเรียนอีกหนึ่งเรื่อง เป็นเรื่องใกล้ ๆ ตัวนักเรียนนี่เองเพราะเรื่องที่ครูจะให้นักเรียนฟังเป็นเรื่องเกี่ยวกับนักเรียนและโรงเรียน ชื่อเรื่องว่าโรงเรียนของจอย ในเรื่องนี้มีทั้งนักเรียนที่ดีและนักเรียนที่เกเร ฟังเรื่องแล้วบอกครูด้วยนะคะว่านักเรียนอยากเป็นใครในเรื่อง ตั้งใจฟังเรื่องให้ดีเพราะหลังจากฟังนิทานจบครูจะให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องอีกครั้ง"
2. ชี้แจงการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องโรงเรียนของจอยให้ผู้รับการทดลองฟัง
3. ชี้แจงการฝึกทักษะการฟัง ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "ฟังนิทานจบแล้วชอบมั๊ยคะ ? เอาละไหนบอกครูซิว่านักเรียนอยากเป็นใครในเรื่อง..... เพราะอะไร ? ...อยากเป็นเด็กเกเรหรือเป็นเด็กดี ? นักเรียนช่วยเล่าเรื่องนั้นให้ครูฟังอีกครั้งจะได้จำเรื่องได้ดียิ่งขึ้น ช่วยกันเล่าทีละคนเลยคะ..." ผู้วิจัยใช้คำถามนำเป็นบางตอนเพื่อให้ผู้รับการทดลองช่วยกันเล่าโดยเอาแต่ใจความสำคัญของเรื่อง
4. ชี้แจงประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้รับการทดลองทุกคน เมื่อผู้รับการทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง โดยผู้รับการทดลองจะฟังคำถามและคำตอบแล้วทำเครื่องหมายกากบาทข้อที่เลือกลงในกระดาษคำตอบไปพร้อม ๆ กับเก็บกระดาษเมื่อหมดเวลา

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มฟังนิทานแล้วแสดงท่าทางประกอบ
นิทานเรื่องโรงเรียนของจอย

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องโรงเรียนของจอย
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด

การดำเนินการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยทักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองว่า "สวัสดีค่ะนักเรียนทุกคน วันนี้เหมือนเมื่อวานครูมีนิทานสนุก ๆ มาฝากนักเรียนอีกหนึ่งเรื่อง เป็นเรื่องใกล้ ๆ ตัวนักเรียนนี่เอง เพราะเรื่องที่ครูจะให้ให้นักเรียนฟังเป็นเรื่องเกี่ยวกับนักเรียนและโรงเรียน ชื่อเรื่องว่าโรงเรียนของจอย ในเรื่องนี้มีทั้งนักเรียนที่ดีและนักเรียนที่เกเร ฟังเรื่องแล้วออกครูด้วยนะคะ ว่านักเรียนอยากเป็นใครในเรื่อง ตั้งใจฟังเรื่องให้ถี่ ๆ แล้วคิดไปด้วยว่าถ้าเรื่องแบบนี้ตัวละครจะทำท่าทางแบบใด เพราะหลังจากฟังเรื่องจบครูจะให้ให้นักเรียนแสดงท่าทางเลียนแบบตัวละครในเรื่อง เอาละเตรียมตัวฟังนิทานกันได้นะ"
2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องโรงเรียนของจอยให้ผู้รับการทดลองฟัง
3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "ฟังนิทานจบแล้วชอบมั๊ยคะ ? เอาละ ไหนบอกครูซิว่านักเรียนอยากเป็นใครในเรื่อง... เพราะอะไร ? อยากเป็นเด็กเกเรหรือเป็นเด็กดี ? ในเรื่องนี้มีตัวละครที่สำคัญหลายคน เช่น จอย พัด ครู และสม ครูจะแบ่งนักเรียนในห้องออกเป็น 6 กลุ่ม ในแต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนกลุ่มละ 4 คน ซึ่งจะต้องแสดงท่าทางเป็น จอย พัด ครู และสม" ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มผู้รับการทดลองและบอกให้ทราบว่าจะใครต้องแสดงท่าทางเป็นใคร โดยให้ผู้หญิงเป็นจอยและครูส่วนผู้ชายเป็นพัดและสม

นักเรียนทั้ง 6 กลุ่มจะต้องแสดงพร้อม ๆ กันเลย โดยครูจะบอกว่าการนักเรียนจะต้องทำท่าทางอย่างไรบ้าง เริ่มจากจ้อย จ้อยเป็นเด็กนักเรียนที่รักโรงเรียนมาก เธอจึงเต็มใจทำความสะอาดห้องเรียนเพื่อให้โรงเรียนสะอาด (จ้อยทำท่ากวาดขยะ เช็ดโต๊ะ ด้วยหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส) พัดเป็นเด็กเกเรชอบทำลายสมบัติของโรงเรียน (พัดทำท่าทางซุกซนโต๊ะ) จ้อยโกรธจึงเข้ามาตักเตือน (จ้อยเดินเข้ามาบอกว่าพัด หน้าตาแสดงความโกรธ) แต่พัดไม่ยอมหยุดซุกซนโต๊ะ (ยังคงทำท่าซุกซนโต๊ะต่อไป) จ้อยจึงเดินหนีไป (จ้อยเดินจากไปด้วยใบหน้าบึ้งตึง) วันต่อมาพัดแกล้งปาหมากฝรั่งใส่ผมจ้อย (ทำท่าปาหมากฝรั่ง) จ้อยโกรธมากจนร้องไห้ (ทำท่าร้องไห้) ครูเดินเข้ามาคุยพัดที่แกล้งเพื่อน (ครูทำท่าพูดคุ้ยพัด พัดยื่นกมหน้าบึ้ง)

วันต่อมาพัดแกล้งจ้อยอีกโดยแกล้งทำห้องเรียนให้สกปรกเพื่อให้จ้อยต้องทำเวรมากขึ้น (ทำท่าหักกิ่งไม้มาทิ้งไปรอบๆในห้อง) ครูเห็นจึงเข้ามาตักเตือน (ครูทำท่าเดินเข้ามาคุยพัดด้วยสีหน้าแสดงความโกรธ) สั่งให้พัดทำเวรและรดน้ำต้นไม้ทุกวัน (ครูทำท่าพูดสั่งแล้วเดินจากไป) พัดทำเวรและรดน้ำต้นไม้ (ทำท่ากวาดขยะ เช็ดโต๊ะ และรดน้ำต้นไม้) จ้อยสงสารเพื่อนจึงเข้ามาช่วยรดน้ำต้นไม้ (ทำท่ารดน้ำต้นไม้) สมไม่พอใจที่จ้อยช่วยพัด (เดินเข้ามาหาจ้อยสีหน้าแสดงความไม่พอใจ ถึงจ้อยออกมา) จ้อยไม่ยอมไปยังคงช่วยพัดต่อไป (ทำท่ารดน้ำต้นไม้ต่อไป) พัดจึงเข้าใจจ้อยและทั้งสองคนก็เป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน (พัดและจ้อยยิ้มให้กัน และทั้งสองคนก็ทำท่ารดน้ำต้นไม้ต่อไป)

4. ขั้นประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้รับการทดลองทุกคน เมื่อผู้รับการทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง โดยผู้รับการทดลองจะฟังคำถามและคำตอบแล้วจึงทำเครื่องหมายกากบาทข้อที่เลือกลงในกระดาษคำตอบไปพร้อม ๆ กันเก็บกระดาษคำตอบเมื่อหมดเวลา

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มฟังนิทานโดยใช้ภาพประกอบแล้วเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์
นิทานเรื่องโรงเรียนของจ้อย

เวลาที่ใช้ฝึก 2 ทาย

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องโรงเรียนของจ้อย
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด
5. รูปภาพแสดงเนื้อเรื่องนิทานจำนวน 5 ภาพ
6. กระดาษเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพ

การดำเนินการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยทักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองว่า "สวัสดีค่ะนักเรียนทุกคน วันนี้ก็เหมือนเมื่อวาน ครูมีนิทานสนุก ๆ มาฝากนักเรียนอีกหนึ่งเรื่อง เป็นเรื่องใกล้ ๆ ค่ะนักเรียนนี่เองเพราะเรื่องที่ครูจะให้ให้นักเรียนฟังเป็นเรื่องเกี่ยวกับนักเรียนและโรงเรียน ชื่อเรื่องว่าโรงเรียนของจ้อย ในเรื่องนี้มีทั้งนักเรียนที่ดีและนักเรียนที่เกเร ตั้งใจฟังเรื่องดี ๆ นะคะ และในขณะที่ฟังเรื่องครูก็มีภาพให้นักเรียนดูประกอบไปด้วยจำนวน 5 ภาพ หลังจากฟังเรื่องจบครูจะนำภาพทั้ง 5 ภาพ มาวางเรียงสลับกันแล้วให้นักเรียนทุกคนเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพใหม่ ตามลำดับเหตุการณ์เกิดก่อนเกิดหลังเหมือนที่นักเรียนได้ทำไปแล้วเมื่อวาน เขาจะเริ่มฟังนิทานได้..."

2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องโรงเรียนของจ้อยให้ผู้รับการทดลองฟัง

3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง

3.1 ขั้นนำเสนอภาพ ผู้วิจัยเสนอภาพให้ผู้รับการทดลองดูทีละภาพในขณะที่ผู้รับการทดลองกำลังฟังนิทาน โดยจะเสนอภาพเมื่อนิทานที่ฟังดำเนินไปถึงเหตุการณ์ตอนนั้น ๆ ตามลำดับเหตุการณ์ คือ

ภาพที่ 1 ภาพจอยกำลังลาแม่เพื่อไปโรงเรียนในตอนเช้า

ภาพที่ 2 ภาพพ่กำลังใช้ตะปูชุดซีดโต๊ะ

ภาพที่ 3 ภาพพี่แก่งปลาหมากฝรั่งใส่ผมจอย

ภาพที่ 4 ภาพพ่กำลังทำห้องสกรเลอะเพอะ

ภาพที่ 5 ภาพจอยและพ่กำลังช่วยกันรดน้ำต้นไม้

3.2 ชั้นเรียงลำดับภาพ ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "ฟังนิทานจบแล้วชอบมั๊ยคะ ? เอาละ ไหนบอกครูซิว่านักเรียนอยากเป็นใครในเรื่อง..... เพราะอะไร ?..... อยากเป็นเด็กเกเรหรือเป็นเด็กดี ? ต่อไปนี้เรามาเรียงลำดับภาพใหม่กัน เราก็ทำเหมือนเมื่อวานโดยครูเอาภาพที่ให้นักเรียนดูตอนฟังนิทานทั้ง 5 ภาพเรียงสลับกัน แล้วให้นักเรียนเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพใหม่ว่าภาพใดเป็นภาพที่ 1 ภาพที่ 2 ภาพที่ 3 ภาพที่ 4 และภาพที่ 5"

ผู้วิจัยนำภาพทั้ง 5 ภาพไปวางเรียงหน้าห้อง โดยวางตามลำดับดังนี้

ภาพที่ 2

ภาพที่ 3

ภาพที่ 5

ภาพที่ 4

ภาพที่ 1

ผู้วิจัยแจกกระดาษ เขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพแก่ผู้รับการทดลองทุกคน และชี้แจงวิธีทำ เหมือนในวันแรก ให้เวลาผู้รับการทดลองเขียนลำดับภาพ 5 นาที แล้วช่วยกันตรวจกระดาษของตนเอง

4. ชั้นประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้รับการทดลองทุกคน เมื่อผู้รับการทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง โดยผู้รับการทดลองจะฟังคำถามและคำตอบแล้วทำเครื่องหมายกากบาทข้อที่เลือกลงในกระดาษคำตอบไปพร้อม ๆ กัน เก็บกระดาษคำตอบ เมื่อหมดเวลา

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มฟังนิทานแล้วช่วยกันเล่าเรื่อง
นิทานเรื่องนกน้อยส่งข่าว

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
๒. เทปนิทานเรื่องนกน้อยส่งข่าว
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด

การดำเนินการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยทักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองว่า "สวัสดีคะนักเรียนทุกคน พบกับครูวันนี้เป็นวันที่สามแล้ว ชอบมือนิทานที่ครูนำมาให้ฟัง ? ครูจะมีนิทานมาให้ให้นักเรียนฟัง ทุกวัน ๆ ละหนึ่งเรื่อง นักเรียนต้องมาโรงเรียนทุกวันแล้วจะได้ฟังนิทานของครูทุกเรื่อง สำหรับวันนี้ครูจะให้ให้นักเรียนฟังเรื่องนกน้อยส่งข่าว ทำไมนกน้อยต้องส่งข่าวและต้องส่งให้ใคร ส่งสัยมัยคะ ? ฟังเรื่องแล้วนักเรียนจะหายสงสัย แล้วก็เหมือนทุก ๆ วัน นักเรียนตั้งใจฟังเรื่องให้ดีหลังจากฟังนิทานจบเราจะต้องช่วยกันเล่าเรื่องอีกครั้งหนึ่ง"

2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องนกน้อยส่งข่าวให้ผู้รับการทดลองฟัง

3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "เป็นไงคะนกน้อยน่ารักมากใช่ไหม ฟังนิทานเรื่องนี้แล้วอยากจะมีเพื่อนดี ๆ แบบนกน้อยบ้าง นักเรียนทราบแล้วใช่ไหมว่าทำไมนกน้อยต้องส่งข่าว ลองช่วยกันเล่าเรื่องอีกครั้งซิคะเราจะได้อำนาจเรื่องใดดียิ่งขึ้น เริ่มตั้งแต่ต้นเลย..." ผู้วิจัยใช้คำถามนำบางตอนเพื่อให้ผู้รับการทดลองช่วยกันเล่าเรื่อง โดยเอาแต่ใจความสำคัญของเรื่อง

4. ขั้นประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้รับการทดลองทุกคน เมื่อผู้รับการทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง โดยผู้รับการทดลองจะฟังคำถามและคำตอบแล้วทำเครื่องหมายกากบาทข้อที่เลือกลงในกระดาษคำตอบไปพร้อม ๆ กันเก็บกระดาษคำตอบคืนเมื่อหมดเวลา

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มฟังนิทานแล้วแสดงท่าทางประกอบ
นิทานเรื่องนกน้อยส่งข่าว

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องนกน้อยส่งข่าว
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด

การดำเนินการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยทักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองว่า "สวัสดีคะนักเรียนทุกคน พบกับครูวันนี้เป็นวันที่สามแล้ว ชอบนิทานที่ครูนำมาให้ฟัง ครูจะมีนิทานมาให้ให้นักเรียนฟัง ทุก ๆ วัน ๆ ละหนึ่งเรื่อง นักเรียนต้องมาโรงเรียนทุกวันแล้วจะได้ฟังนิทานของครูทุกเรื่อง สำหรับวันนี้ครูจะให้ให้นักเรียนฟังเรื่องนกน้อยส่งข่าว ทำไมนกน้อยต้องส่งข่าวและต้องส่งให้ใครส่งข่ายมั้ยคะ ? ฟังเรื่องแล้วนักเรียนจะหายสงสัย แล้วก็เหมือนทุก ๆ วัน นักเรียนตั้งใจ ฟังเรื่องให้ดีหลังจากฟังนิทานจบเราจะเล่นเกมเลียนแบบตัวละครกัน ฟังเรื่องกันก่อนนะคะ"
2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องนกน้อยส่งข่าวให้ผู้รับการทดลองฟัง
3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "เป็นไงคะนกน้อยน่ารักมากไหม๊ ฟังนิทานเรื่องนี้แล้วอยากจะมีเพื่อนดี ๆ แบบนกน้อยบ้าง นักเรียนทราบแล้วไหม๊ว่าทำไมนกน้อยต้องส่งข่าว ต่อไปนี้เรามาแสดงท่าทางเลียนแบบตัวละครกัน ในเรื่องนี้มีตัวละครที่สำคัญคือ นกน้อย กวางน้อย กระต่ายน้อย แมกระต่าย เจาบาง และนายพราน ครูจะแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ซึ่งใน 6 คนนี้จะแสดงท่าทางเป็นนกน้อย กวางน้อย กระต่ายน้อย แมกระต่าย เจาบาง และนายพราน" ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มผู้รับการทดลองโดยให้ผู้หญิงเป็นนกน้อย กระต่ายน้อย และแมกระต่าย ผู้ชายเป็นกวางน้อย เจาบาง และนายพราน

นักเรียนทั้ง 4 กลุ่มจะต้องแสดงท่าทางพร้อม ๆ กันไปโดยครูจะบอกว่านักเรียนจะต้องทำท่าทางอย่างไรบ้าง เริ่มจากนกน้อยไปบอกชาวแมงกระต่ายและกระต่ายน้อย (ทำท่าโบกมือไปมาและส่ายหัวแบบนก และเข้ามาพูดคุยกับแม่และลูกกระต่าย) แมงกระต่ายและกระต่ายน้อยไปเยี่ยมลูกกวางเกิดใหม่ (ทำท่าเดินกระโดด 2 ขาแบบกระต่าย) ลูกกวางกำลังหัดเดิน (ทำท่าเดินโยกเขยยกแล้วล้มลุกขึ้นเดินใหม่แล้วล้มอีก) ลูกกวางหัวเราะ ขำกวางน้อย (แสดงท่าทางหัวเราะ) กระต่ายน้อยชวนกวางน้อยไปเที่ยวเล่นกันด้วยความสนุกสนาน (ทำท่าทางกระโดดเล่น) สัตว์ทั้งสองเล่นกันจนเหนื่อย (ทำท่าทางนั่งพัก หายใจหอบด้วยความเหนื่อย) บางเข้ามาคุยกับกระต่ายน้อยและกวางน้อย (ทำท่าทางรอนไปมาแบบบาง แล้วมาพูดคุยที่สัตว์ทั้งสอง) บางบอกว่ามีแองน้ำอยู่ใกล้ ๆ แต่สัตว์ทั้งสองไม่เชื่อบางจึงเดินจากไปด้วยความโกรธ (แสดงสีหน้าไม่พอใจและเดินจากไป) กวางน้อยหัวน้ำจึงชวนกระต่ายน้อยไปดื่มน้ำที่แองซึ่งบางบอก กระต่ายถูกกับดัก (ทำท่าทางชะงัก ล้มลง สีหน้าแสดงความเจ็บปวด) กวางน้อยตกใจ (ทำท่าวิ่งวนเวียนไปมารอบ ๆ กระต่ายน้อย สีหน้าแสดงความตกใจ) ขณะนั้น นกน้อยบินผ่านมา (ทำท่าบินมาที่สัตว์ทั้งสอง) นกน้อยบินกลับไปบอกชาวกระต่ายน้อยถูกกับดักแมงกระต่าย ๆ ตกใจมาก (ทำท่าทางตกใจมากรีบวิ่งไปที่กระต่ายน้อย) นายพรานเดินไปที่กระต่ายน้อย ๆ จึงแกล้งทำตาย (ทำท่านอนนิ่ง ๆ) เมื่อนายพรานแก้กับดัก กระต่ายน้อยลุกขึ้นกระโดดหนี (ทำท่ากระโดด และวิ่งหนี) กระต่ายน้อย กวางน้อย นกน้อย และแมงกระต่ายวิ่งมาเจอกัน (ลูกและแมงกระต่ายวิ่งเข้ามาออดก้น กวางน้อยและนกน้อยยื่นแสดงความยินดีอยู่ข้าง ๆ)

4. สรุปประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้รับการทดลองทุกคน เมื่อผู้รับการทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง โดยผู้รับการทดลองจะฟังคำถามและคำตอบแล้วทำเครื่องหมายกากบาทขอที่เลือกลงในกระดาษคำตอบไปพร้อม ๆ กัน เก็บกระดาษคำตอบเมื่อหมดเวลา

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มฟังนิทานโดยใช้ภาพประกอบแล้วเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์
นิทานเรื่องนกน้อยส่งข่าว

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องนกน้อยส่งข่าว
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด
5. รูปภาพแสดงเนื้อเรื่องนิทานจำนวน 5 ภาพ
6. กระดาษเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพ

การดำเนินการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยซักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองว่า "สวัสดีค่ะนักเรียนทุกคน พบกับครูวันนี้เป็นวันที่สามแล้ว ชอบนิทานที่ครูนำมาให้ฟัง ? ครูจะมีนิทานมาให้ให้นักเรียนฟังทุกวัน ละหนึ่งเรื่อง นักเรียนต้องมาทุกวันแล้วจะได้อ่านนิทานของครูทุกเรื่อง สำหรับวันนี้ครูจะให้ นักเรียนฟังเรื่องนกน้อยส่งข่าว ทำไมนกน้อยต้องส่งข่าวและต้องส่งให้ใคร ส่งสัมมัยคะ ? ฟังเรื่องแล้ว นักเรียนจะหายสงสัย และในขณะที่ฟังนิทานครูจะมีรูปภาพให้นักเรียนดูด้วย ตั้งใจฟังเรื่องและดูภาพให้ดี หลังจากฟังเรื่องจบครูจะให้ นักเรียนเรียงลำดับภาพตามเนื้อเรื่องค่ะ"

2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องนกน้อยส่งข่าวให้ผู้รับการทดลองฟัง

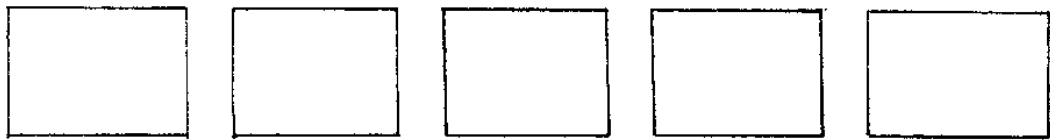
3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง

3.1 ขั้นนำเสนอภาพ ผู้วิจัยเสนอภาพให้ผู้รับการทดลองดูที่ละภาพในขณะที่ผู้รับ การทดลองกำลังฟังนิทาน โดยจะเสนอภาพเมื่อนิทานที่ฟังดำเนินไปถึงเหตุการณ์ตอนนั้น ๆ ตาม ลำดับเหตุการณ์คือ

ภาพที่ 1	ภาพแม่กระต่ายและลูกกระต่ายไปเยี่ยมกวางน้อย
ภาพที่ 2	ภาพกวางน้อยกำลังมองผีเสื้อ
ภาพที่ 3	ภาพบางกำลังพูดคุยกับกวางน้อยและกระต่ายน้อย
ภาพที่ 4	ภาพกระต่ายน้อยอยู่กับเด็ก
ภาพที่ 5	ภาพกระต่ายน้อยกำลังหนีออกจากกับคักของนายพราน

3.2 ขั้นเรียงลำดับภาพ ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับหน้าที่ว่า "เป็นไงคะคุณน้อยน่ารักมากใจมั๊ย ฟังนิทานเรื่องนี้แล้วอยากจะมีเพื่อนดี ๆ แบบคุณน้อยบ้าง นักเรียนทราบแล้วใจมั๊ยว่าทำไมคุณน้อยต้องส่งข้าว เอาละคะต่อไปเราก็มาเรียงลำดับภาพ ทั้ง 5 ภาพกันอีกเหมือนเมื่อก่อน ครูจะสลับภาพไม่เรียงตามลำดับแล้วนักเรียนต้องเรียงภาพให้ถูกเองนะคะ"

ผู้วิจัยนำภาพทั้ง 5 ภาพไปวางเรียงหน้าห้อง โดยวางตามลำดับดังนี้

ภาพที่ 3

ภาพที่ 2

ภาพที่ 5

ภาพที่ 1

ภาพที่ 4

ผู้วิจัยแจกกระดาษเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพแก่ผู้รับการทดลองทุกคน ซึ่งแจ้งวิธีทำเหมือนในวันแรก ให้เวลาผู้รับการทดลองเขียนลำดับภาพ 5 นาที แล้วผู้วิจัยและผู้รับการทดลองช่วยกันเฉลยลำดับภาพที่ถูกต้อง ผู้รับการทดลองทุกคนตรวจกระดาษของตนเอง

4. ขั้นประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้รับการทดลองทุกคน เมื่อผู้รับการทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง โดยผู้รับการทดลองจะฟังคำถามและคำตอบแล้วทำเครื่องหมายกากบาทข้อที่เลือกลงในกระดาษคำตอบไปพร้อม ๆ กัน เก็บกระดาษคำตอบเมื่อหมดเวลา

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มฟังนิทานแล้วช่วยกันเล่าเรื่อง
นิทานเรื่องระวัง !

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องระวัง
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด

การดำเนินการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยทักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "สวัสดิ์คะ นักเรียนที่น่ารักทุกคน วันนี้ครูมีนิทานเรื่อง ระวัง ! (พูดเสียงดัง) มาให้นักเรียนฟัง มันเป็นอย่างไรรึนะ...นิทานเรื่องระวัง ฟังชื่อเรื่องก็น่าสนใจแล้วใช่ไหม ? ถ้าอยากทราบว่าเรื่อง เป็นอย่างไรก็ตั้งใจฟังเรื่องให้ดี ๆ และหลังจากฟังเรื่องจบพวกเราก็ช่วยกันเล่าเรื่องนี้อีกครั้งคะ"
2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องระวังให้ผู้รับการทดลองฟัง
3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "เห็นมัยคะโทษของการไม่ระเบียบ โทษของการไม่รู้จักระมัดระวังทำให้เกิดเรื่องร้าย ๆ ได้ มากมายทีเดียว ถ้านักเรียนไม่อยากเจอเรื่องร้าย ๆ อย่างจอน นักเรียนก็ต้องหัดทำตัวให้เป็น คนมีระเบียบและรู้จักระวัง เอะละคะ เรามาช่วยกันเล่าเรื่องอีกครั้งหนึ่งช่วยกันเล่าทุกคน เริ่มกันเลย..." ผู้วิจัยใช้คำถามนำบางตอนเพื่อให้ผู้รับการทดลองช่วยกันเล่าเรื่องโดยเอาแต่ใจความสำคัญของเรื่อง
4. ขั้นประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้รับการทดลองทุกคน เมื่อผู้รับ การทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง ผู้รับการทดลองฟังคำถามและ คำตอบแล้วทำเครื่องหมายกากบาทข้อที่เลือกลงในกระดาษคำตอบไปพร้อม ๆ กันเก็บกระดาษ คำตอบคืนเมื่อหมดเวลา

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มฟังนิทานแล้วแสดงท่าทางประกอบ

นิทานเรื่องระวัง !

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องระวัง
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด

การดำเนินการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยทักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "สวัสดีค่ะนักเรียนที่น่ารักทุกคน วันนี้ครูมีนิทานเรื่อง ระวัง ! (พูดเสียงดัง) มาให้นักเรียนฟังมันเป็นอย่างไรน้า... นิทานเรื่องระวัง ฟังชื่อเรื่องแล้วน่าสนใจแล้วใช่ไหม ? ถ้าอยากทราบว่าเรื่องเป็นอย่างไรก็ตั้งใจฟังเรื่องให้ดี ๆ หลังจากฟังเรื่องแล้วเราจะได้แสดงท่าทางตามตัวละครกันนะคะ"

2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องระวัง ! ให้ผู้รับการทดลองฟัง

3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "เห็นมั๊ยคะ โทษของการไม่มีระเบียบ โทษของการไม่รู้จักระมัดระวังทำให้เกิดเรื่องร้าย ๆ ได้มากมายทีเดียว ถ้านักเรียนไม่อยากเจอเรื่องร้าย ๆ อย่างจอน นักเรียนก็ต้องหัดทำตัวให้เป็นคนมีระเบียบและรูจักระมัดระวัง นักเรียนบอกครูหน่อยซิคะว่าเรื่องระวัง ! มีตัวละครใดบ้าง ? ... มีแม่ จอน และอาทอง ให้นักเรียนทุกคนแสดงท่าทางเป็นตัวละครทุกตัวเลยนะคะ โดยนักเรียนทุกคนแสดงท่าทางดังนี้"

จอน - จอนเป็นเด็กไม่มีระเบียบ ข้าวของเครื่องใช้จึงมักทิ้งเกลื่อนกลาด เช้าวันนี้จะไปโรงเรียนแต่จอนหาถุงเท้าไม่เจอ (ทำท่าค้นหาของ เปิดลิ้นชักดูตรงโน้นตรงนี้)

แม่ - โกรธที่จอนเป็นคนไม่มีระเบียบ (ทำท่าเห่าสะเอว หน้าตาบูดบึ้ง และตอวาจอน)

- จ๋อน - ถูกทำโทษให้จัดห้องเอง (ทำท่าทางจัดของ แต่ไม่ทราบจะเริ่มคนที่ไหน จึงนั่งลง หน้าตาบูดบึ้งเอามือโกย ๆ ของจึงถูกมีตบาคมือ ทำท่าทางสะอึก สะบักมือ แสดงสีหน้าเจ็บปวดและร้องไห้)
- แม่ - ตกใจเมื่อได้ยินเสียงร้องของจ๋อน (แม่วิ่งเข้ามา ทำสีหน้าตกใจ พาจ๋อนไปทำแผล)
- อากอง - เป็นผู้ใหญ่ใจดีมีก้มของฝากแกจ๋อนเสมอ วันนี้อากองซื้อรถของเล่นมาฝากจ๋อน (แสดงสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส ทำท่ายื่นส่งของให้)
- จ๋อน - ดีใจมากที่อากองให้รถ (ทำท่าทางสวัสดีเมื่อรับของ นำมากอดไว้ก้มอก หน้าตายิ้มแย้มอย่างมีความสุข ทำท่าเล่นรถของเล่น ลูกขึ้นเมื่อได้ยินเสียงเพื่อนเรียกให้ไปเล่นด้วยกันโดยลืมนั่งทิ้งไว้ในสวน)
- แม่ - ตามจ๋อนถึงรถของเล่น (ทำท่าก้มมือเรียก ตามวอร์ดของเล่นอยู่ที่ไหน)
- จ๋อน - ตกใจเพราะลืมนั่งทิ้งรถไว้ที่ไหน (ทำท่าตกใจ และทำท่าคิดหาสีหน้าตกใจเมื่อนึกได้ว่าลืมนั่งทิ้งไว้ในสวนจึงวิ่งเข้าไปเอา ทำหน้าแฉะและร้องไห้เมื่อเห็นรถมีสนิมจับแระอะ)
- แม่ - โกรธมากที่จ๋อนไม่เก็บของเป็นที่จนของเสียหาย (แสดงสีหน้าโกรธควาจ๋อน)
- จ๋อน - วันต่อมาจ๋อนอาบน้ำให้สุนัข (ทำท่าทางจับสุนัขอาบน้ำ ถูสบู่) อาบเสร็จจ๋อนลืมนั่งทิ้ง
- แม่ - เดินผ่านมาที่จ๋อนลืมนั่งทิ้งไว้ แม่ไม่เห็นสบู่จึงเดินเหยียบสบู่ลุ่มลง (ทำท่าเดินแล้วลื่นล้ม) แม่มลุมลงแขนเคาะ
- จ๋อน - กราบขอโทษแม่และสัญญาว่าจะเป็นคนมีระเบียบเรียบร้อยและระมัดระวัง (ทำท่ากราบ แสดงสีหน้าซึ่งซึ่งว่าจะปฏิบัติตามสัญญา)

4. ขั้นประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้รับการทดลองทุกคน เมื่อผู้รับ

การทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามและคำตอบแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง โดยผู้รับการทดลองจะฟังคำถาม แล้วทำเครื่องหมายกากบาทลงในกระดาษคำตอบไปพร้อม ๆ กัน เก็บกระดาษคำตอบเมื่อหมดเวลา

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มฟังนิทานโดยใช้ภาพประกอบแล้วเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์
นิทานเรื่องระว่าง !

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องระว่าง
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด
5. กระดาษเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพ
6. รูปภาพแสดงเนื้อเรื่องนิทาน จำนวน 5 ภาพ

การดำเนินการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยทักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "สวัสดีค่ะ นักเรียนที่น่ารักทุกคน วันนี้ครูมีนิทานเรื่องระว่าง ! (พูดเสียงดัง) มาให้นักเรียนฟัง มันเป็นอย่างไรนะ...นิทานเรื่องระว่าง ฟังชื่อเรื่องก็น่าสนใจแล้วใช่ไหม ? ถ้าอยากทราบว่าเรื่องเป็นอย่างไรก็ตั้งใจฟังเรื่องให้ดีๆ นอกจากตั้งใจฟังเรื่องแล้วก็ต้องตั้งใจดูภาพด้วย จะได้ว่าภาพใดควรให้คุณเป็นภาพที่เท่าไร เธอจะเตรียมตัวฟังนิทานกันได้..."

2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องระว่าง ! ให้ผู้รับการทดลองฟัง

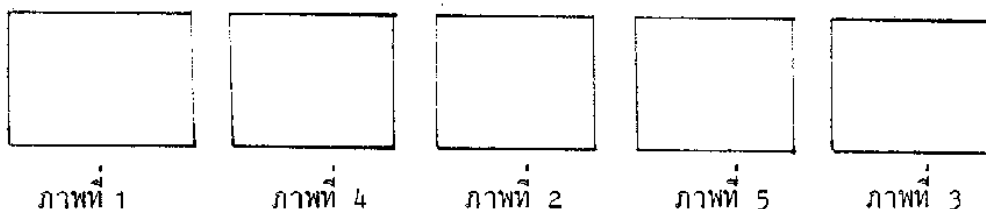
3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง

3.1 ขั้นนำเสนอภาพ ผู้วิจัยเสนอภาพให้ผู้รับการทดลองดูทีละภาพ ในขณะที่ผู้รับการทดลองกำลังฟังนิทาน โดยจะเสนอภาพเมื่อนิทานที่ฟังดำเนินไปถึงเหตุการณ์ตอนนั้น ๆ ตามลำดับเหตุการณ์ คือ

ภาพที่ 1	ภาพจอนกำลังค้นหาถุงเท้า
ภาพที่ 2	ภาพจอนถูกมีดบาด
ภาพที่ 3	ภาพปากองไทรดของเล่นแกจอน
ภาพที่ 4	ภาพจอนกับรถของเล่นที่มีสนิมจับ
ภาพที่ 5	ภาพแม่ซึ่งแขนเตาะกำลังคุยกับจอนอยู่ในห้อง

3.2 ชั้นเรียงลำดับภาพ ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "เห็นมัยคะโทษของการไม่มีระเบียบ โทษของการไม่รู้จักระมีตระกูลทำให้เกิดเรื่องราว ๆ ได้มากมายทีเดียว ด้านนักเรียนไม่อยากเจอเรื่องราว ๆ อย่างจอน นักเรียนก็ต้องหัดทำตัวให้เป็นคนมีระเบียบและรูจักตระกูละวัง เาจะคะช่วงต่อไปนักเรียนก็ต้องทดสอบว่านักเรียนจำเรื่องใดมากเพียงใด ด้วยการเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพว่าภาพใดเกิดก่อนหลังอย่างไร ภาพใดเป็นภาพที่ 1 ภาพที่ 2 ภาพที่ 3 ภาพที่ 4 และภาพที่ 5

ผู้วิจัยนำภาพทั้ง 5 ภาพไปวางเรียงหน้าห้อง โดยวางตามลำดับดังนี้

ผู้วิจัยแจกกระดาษเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพแก่ผู้รับการทดลองทุกคน และชี้แจงวิธีทำเหมือนในวันแรก ให้เวลาผู้รับการทดลองเขียนลำดับภาพ 5 นาที เมื่อครบกำหนดเวลาแล้ว ผู้วิจัยและผู้รับการทดลองช่วยกันเฉลยลำดับภาพที่ถูกต้อง ผู้รับการทดลองทุกคนตรวจกระดาษของตัวเอง

4. ชั้นประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้รับการทดลองทุกคน เมื่อผู้รับการทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง โดยผู้รับการทดลองจะฟังคำถามและคำตอบแล้วทำเครื่องหมายกากบาทข้อที่เลือกในกระดาษคำตอบไปพร้อม ๆ กัน เก็บกระดาษคำตอบเมื่อหมดเวลา

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มฟังนิทานแล้วช่วยกันเล่าเรื่อง

นิทาน เรื่อง หาดทรายงาม

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องหาดทรายงาม
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด

การดำเนินการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยทักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองว่า "สวัสดีคะนักเรียนทุกคน วันนี้เป็นวันที่เราแล้วที่ครูได้มาเจอกับนักเรียน เรื่องที่ครูนำมาให้นักเรียนฟังก็มีทั้งเรื่องของสัตว์และเรื่องของคน สำหรับวันนี้ครูมีเรื่องของสัตว์ชนิดหนึ่งมาให้อ่าน นักเรียนบางคนอาจจะไม่รู้จักเจ้าสัตว์ชนิดนี้เพราะมันเป็นสัตว์ที่ช้อยมากไม่ค่อยยอมให้คนพบปะมันง่าย ๆ สัตว์ชนิดนี้คือตัวตุ๊กตุ่น ตุ๊กตุ่นเป็นสัตว์ตัวเล็ก ๆ สูงประมาณหนึ่งคืบของนักเรียน รูปร่างคล้ายหนูนาแต่ไม่มีหางและมีขนสีเทาพุ่มไปทั้งตัว ปากแหลมแต่ตากกลมโต (แสดงรูปให้ผู้รับการทดลองดู) เจ้าตุ๊กตุ่นเป็นสัตว์ที่เกลียดความสกปรกมันจึงทนเห็นหาดทรายชายทะเลสกปรกไม่ได้ ลองมาฟังเรื่องหาดทรายงาม กันนะคะว่าเจ้าตัวตุ๊กตุ่นทำอย่างไรชายหาดที่สกปรกจึงได้กลายเป็นหาดทรายงามได้แล้วก็เหมือนทุก ๆ วันหลังจากฟังเรื่องจบเราจะมาช่วยกันเล่าเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง"
2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องหาดทรายงามให้ผู้รับการทดลองฟัง
3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "เป็นไงคะเรื่องหาดทรายงาม ฟังแล้วสังสารเจ้าตุ๊กตุ่นทั้งสามตัวมั๊ย ? แหม...มนุษย์เรานี้ใจร้ายจังเอาเปรียบได้แม้แต่สัตว์ตัวเล็ก ๆ ใหญ่ต้องมาทำงานให้เรา คราวหลังนักเรียนอย่าพึ่งเศษขยะเกลื่อนกลาดอีกแล้วนะสังสารตัวตุ๊กตุ่น เรามาช่วยกันเล่าเรื่องอีกครั้งซิคะว่ามันเป็นอย่างไรนักเรียนจะได้จำเรื่องกลับไปเล่าให้ตนเอง ๆ หรือคุณพ่อคุณแม่ฟังที่บ้าน เริ่มเลยคะ..." ผู้วิจัยใช้คำถามบางตอนเพื่อให้ผู้รับการทดลองช่วยกันเล่าเรื่องโดยเอาแต่ใจความสำคัญของเรื่อง

4. ขั้นประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้เข้ารับการทดลองทุกคน เมื่อผู้รับ
การทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง ผู้รับการทดลองจะฟังคำถามและ
คำตอบแล้วทำเครื่องหมายกากบาทข้อที่เลือกลงในกระดาษคำตอบไปพร้อม ๆ กันเก็บกระดาษ
คำตอบคืนเมื่อหมดเวลา

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกล่มฟังนิทานแล้วแสดงท่าทางประกอบ
นิทานเรื่องหาคหาทรายงาม

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องหาคหาทรายงาม
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด

การดำเนินการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยทักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองว่า "สวัสดีค่ะนักเรียนทุกคน วันนี้เป็นวันที่หาแล้วที่ครูได้มาเจอกับนักเรียน เรื่องที่ครูนำมาให้นักเรียนฟังก็มีทั้งเรื่องของสัตว์และเรื่องของคน สำหรับวันนี้ครูมีเรื่องของสัตว์ชนิดหนึ่งมาให้ฟัง นักเรียนบางคนอาจจะไม่รู้ก็เจ้าสัตว์ชนิดนี้เพราะมันเป็นสัตว์ที่ซื้อขายมากไม่ค่อยยอมให้คนทาบปะมันง่าย ๆ สัตว์ชนิดนี้คือตัวตุ๊กตุ่น ตุ๊กตุ่นเป็นสัตว์ตัวเล็ก ๆ สูงประมาณหนึ่งคืบของนักเรียน รูปร่างคล้ายหนูนาแต่ไม่มีหางและมีขนสีเทาพุ่มไปทั้งตัว ปากแหลมแต่ตากกลมโต (แสดงรูปให้ผู้รับการทดลองดู) เจ้าตัวตุ๊กตุ่นเป็นสัตว์ที่เกลียดความสกปรกมันจึงหนีเห็นหาทรายชายทะเลสกปรกไม่ได้ลงมาฟังเรื่องหาคหาทรายงาม คุณคะว่าเจ้าตัวตุ๊กตุ่นทำอย่างไรชายหาดที่สกปรกจึงได้กลายเป็นหาทรายงามได้ แล้วก็เหมือนทุก ๆ วันหลังจากฟังเรื่องจบเราจะมาช่วยกันเล่าเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง"

2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องหาคหาทรายงามให้ผู้รับการทดลองฟัง

3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "เป็นไงคะเรื่องหาคหาทรายงาม ฟังแล้วสงสัยเจ้าตุ๊กตุ่นทั้งสามตัวมี ? แหม...มนุษย์เรานี้ใจร้ายจัง เอาเปรียบได้แม้แต่สัตว์ตัวเล็ก ๆ ใจต้องมาทำงานให้เรา คราวหลังนักเรียนอย่างทั้งเศษขยะเกลื่อนกลาดอีกแล้วนะสงสัยเจ้าตุ๊กตุ่น เรามาช่วยกันเล่าเรื่องอีกครั้งดีกว่า"

มันเป็นอย่างไรนักเรียนจะได้จำเรื่องกลับไปเล่าให้ตนเอง ๆ หรือพูดคุยคุณแม่ฟังที่บ้าน เริ่มเลย
 ละ..." ผู้วิจัยใช้คำถามนำบางตอนเพื่อให้ผู้รับการทดลองช่วยกันเล่าเรื่องโดยเอาแต่ใจความ
 สำคัญของเรื่อง

4. ขั้นประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้เข้ารับการทดลองทุกคน เมื่อ
 ผู้รับการทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง ผู้รับการทดลองจะฟังคำถาม
 และคำตอบแล้วทำเครื่องหมายกากบาทข้อที่เลือกลงในกระดาษคำตอบไปพร้อม ๆ กัน เก็บ
 กระดาษคำตอบคืนเมื่อหมดเวลา

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มฟังนิทานแล้วแสดงท่าทางประกอบ
นิทานเรื่องหาคทรายงาม

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องหาคทรายงาม
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด

การดำเนินการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยทักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองว่า "สวัสดีคะนักเรียนทุกคน วันนี้เป็นวันที่ห้าแล้วที่ครูได้มาเจอกับนักเรียน เรื่องที่ครูนำมาให้นักเรียนฟังก็มีทั้งเรื่องของสัตว์และเรื่องของคน สำหรับวันนี้ครูมีเรื่องของสัตว์ชนิดหนึ่งมาให้ฟัง นักเรียนบางคนอาจจะไม่รู้ก็เจ้าสัตว์ชนิดนี้เพราะมันเป็นสัตว์ที่ขี้อายมากไม่ค่อยยอมให้คนพบปะมันง่าย ๆ สัตว์ชนิดนี้คือตัวตุ๊กตุ่น ตุ๊กตุ่นเป็นสัตว์ตัวเล็ก ๆ สูงประมาณหนึ่งคืบของนักเรียน รูปร่างคล้ายหนูนาแต่ไม่มีหางและมีขนสีเทาพุ่มไปทั้งตัว ปากแหลมแต่คากลมโต (แสดงรูปให้ผู้รับการทดลองดู) เจ้าตัวตุ๊กตุ่นเป็นสัตว์ที่เกลียดความสกปรกมันจึงทนเห็นหาคทรายชายทะเลสกปรกไม่ได้ลองมาฟังเรื่องหาคทรายงาม คุณะคะว่าเจ้าตัวตุ๊กตุ่นทำอะไรชายหาดที่สกปรกจึงได้กลายเป็นหาคทรายงามได้ แล้วก็เหมือนทุก ๆ วันหลังจากฟังเรื่องจบเราจะมาเล่นเกมส์เลียนแบบตัวละครกันอีกคะ"

2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องหาคทรายงามให้ผู้รับการทดลองฟัง

3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "เป็นไงคะเรื่องหาคทรายงาม ฟังเรื่องแล้วส่งสารเจ้าตุ๊กตุ่นทั้งสามตัวมี ? แหม...มนุษย์เรานี้ใจร้ายจัง เอาเปรียบได้แม้แต่สัตว์ตัวเล็ก ๆ ให้ออกมาทำงานให้เรา คราวหลังนักเรียนอย่าทิ้งเศษขยะเกลื่อนกลาดอีกแล้วนะส่งสารตัวตุ๊กตุ่นต่อไปเราก็มาเล่นเกมส์เลียนแบบตัวละคร

กันอีก ในเรื่องนี้มีตัวละครคือ เจ้าตุ๊กตุน 3 ตัว ชื่อ แวน จ้อ และอวน และมีมนุษย์อีก 1 คน ครูจะแบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม ๆ ละ 4 คน โดยให้ผู้ชายเป็นแวนและจ้อ ส่วนผู้หญิงเป็นอวนและมีมนุษย์ผู้หญิง เขาจะเริ่มแสดงได้

แวนและจ้อเป็นคู่คนที่รักความสะอาดมากมันจึงช่วยกันทำความสะอาดถนนหนทางที่สกปรก (ทำท่าทางเก็บขยะ ซึ่งต้องออกแรงดึง ลาก และตุ๊กตุนตัวเล็กกว่าขยะ แสดงสีหน้าเหน็ดเหนื่อยมากจึงนั่งลงพักเหนื่อย) จ้อเห็นหนังสือพิมพ์จึงลากมาอ่าน (ทำท่าลากกระดาษขึ้นใหญ่และก้มลงอ่าน) จ้อชวนแวนมาอ่านหนังสือพิมพ์ที่เขียนเกี่ยวกับหาคชะอำ (ทำท่ากัวมือเรียก) อ่านแล้วทั้งสองตัวอยากจะไปเที่ยวพักผ่อนที่ชายทะเลชะอำ (แสดงสีหน้าค้นเกินดีใจอยากจะไปเที่ยว)

ทั้งสองตัวตกลงไปเที่ยวชายหาดชะอำ เมื่อไปถึงก็รีบวิ่งไปที่ชายหาดทันที (ทำท่าทางจับมือกันวิ่งไปข้างหน้า แต่ต้องหยุดชะงักทันที) แวนและจ้ออยากร้องไห้เมื่อเห็นชายบนชายหาดเต็มไปหมด (แสดงสีหน้าจะร้องไห้ ทรวดนัยอย่างหมดแรง) ตุ๊กตุนอวนเห็นจ้อและแวนจึงเดินเข้ามาทักทาย (ทำท่าโบกมือทักทาย) ตุ๊กตุนทั้งสามนั่งคุยกันถึงความน่าเบื่อหน่ายในนิสัยมักง่ายของมนุษย์ (ทำท่างัดมวงคุยกัน สีหน้าแสดงความเบื่อหน่าย) หลังจากคุยกัน ตุ๊กตุนทั้งสามก็ช่วยกันเก็บขยะ (ทำท่าทางเก็บขยะโดยออกแรงดึง ลาก และขุดหลุมฝังขยะ) เด็กผู้หญิงเดินมาแอบดูตุ๊กตุนทำงานด้วยความแปลกใจ เมื่อตุ๊กตุนเห็นมันตกใจและจะวิ่งหนี (ทำท่าสะอึกตกใจและจะวิ่งหนี) แต่เด็กผู้หญิงไม่ยอมให้ไป (ทำท่าทางเอามือกั้นไว้) ตุ๊กตุนเห็นเด็กผู้หญิงท่าทางใจดีจึงไม่กลัวหันมาคุยด้วย (ทำท่าพูดคุยกับเด็กผู้หญิงซึ่งนั่งฟังอย่างสนใจ) เด็กผู้หญิงส่งสารตุ๊กตุนทั้งสามจึงช่วยตุ๊กตุนเก็บขยะ (ตุ๊กตุนทั้งสามและเด็กผู้หญิงทำท่าทางช่วยกันเก็บขยะด้วยหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส)

4. ขั้นประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้รับการทดลองทุกคน เมื่อผู้รับการทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง โดยผู้รับการทดลองจะฟังคำถามและคำตอบแล้วทำเครื่องหมายกากบาทข้อที่เลือกลงในกระดาษคำตอบไปพร้อม ๆ กันเก็บกระดาษคำตอบเมื่อหมดเวลา

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มฟังนิทานโดยใช้ภาพประกอบแล้วเรื่องภาพตามลำดับเหตุการณ์
นิทานเรื่องหาคทรายงาม

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องหาคทรายงาม
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด
5. รูปภาพแสดงเนื้อเรื่องนิทานจำนวน 5 ภาพ
6. กระดาษเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพ

การดำเนินการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยพักท้ายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองว่า "สวัสดีคะนักเรียนทุกคน วันนี้เป็นวันที่หาแล้วที่ครูได้มาเจอกับนักเรียน เรื่องที่ครูนำมาให้นักเรียนฟังมีทั้งเรื่องของสัตว์และเรื่องของคน สำหรับวันนี้ครูมีเรื่องของสัตว์ชนิดหนึ่งมาให้ฟัง นักเรียนบางคนอาจจะไม่รู้จักเจ้าสัตว์ชนิดนี้เพราะมันเป็นสัตว์ที่ขี้อายมากไม่ยอมให้คนพบปะมันง่าย ๆ สัตว์ชนิดนี้คือตัวตุ๊กตุ่น ตุ๊กตุ่นเป็นสัตว์ตัวเล็ก ๆ สูงประมาณหนึ่งกีบของนักเรียน รูปร่างคล้ายหนูนาแต่ไม่มีหางและมีขนสีเทาฟูนุ่มไปทั้งตัว ปากแหลมแต่ตาลมโต (แสดงรูปให้ผู้รับการทดลองดู) เจ้าตัวตุ๊กตุ่นเป็นสัตว์ที่เกลียดความสกปรกมันจึงทนเห็นหาคทรายชายทะเลสกปรกไม่ได้ลองมาฟังเรื่องหาคทรายงามดูนะคะว่า เจ้าตัวตุ๊กตุ่นทำอย่างไรชายหาดที่สกปรกจึงได้กลายเป็นหาดทรายงามได้ ตั้งใจฟังเรื่องให้ดี ๆ และหลังจากฟังเรื่องจบนักเรียนก็ต้องเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์เหมือนทุกวันนี้คะ

2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องหาคทรายงามให้ผู้รับการทดลองฟัง
3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง

3.1 ผู้นำเสนอภาพ ผู้วิจัยเสนอภาพให้ผู้รับการทดลองดูทีละภาพ ในขณะที่ผู้รับการทดลองกำลังฟังนิทาน โดยจะเสนอภาพเมื่อนิทานฟังดำเนินไปถึงเหตุการณ์ที่ตนเองให้ความสำคัญ เหตุการณ์คือ

- ภาพที่ 1 ภาพตุ๊กตาสองตัวกำลังกวดขยะในเมือง
- ภาพที่ 2 ภาพตุ๊กตาสองตัวกำลังดูรูปในหนังสือพิมพ์
- ภาพที่ 3 ภาพตุ๊กตาสองตัวกำลังเก็บขยะบริเวณชายหาดซึ่งสกปรก
- ภาพที่ 4 ภาพตุ๊กตาสองตัวยืนคุยกับเด็กผู้หญิง
- ภาพที่ 5 ภาพเด็กผู้หญิงช่วยตุ๊กตาสองตัวเก็บขยะบริเวณชายหาด

3.2 ชั้นเรียงลำดับภาพ ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "เป็นไงคะ เรื่องหาดทรายงาม ฟังเรื่องแล้วส่งสารเจ้าตุ๊กตาสองตัวมั๊ย ? แหม...มนุษย์เรานี้ใจร้ายจังเอาเปรียบใครแต่สัตว์ตัวเล็ก ๆ ให้ออกทำงานให้เรา คราวนี้นักเรียนอย่าทิ้งเศษขยะเกลื่อนกลาดอีกแล้วนะคะส่งสารตัวตุ๊กตาสองตัวไปเราก็มารเรียงลำดับภาพกัน ครูกงไม่ต้องอธิบายมากแล้วใช้มั๊ยคะเพราะทำกันมาแล้ว 4 วัน คงจะเข้าใจดี ดูภาพให้ที ๆ แล้วนึกถึงตอนฟังเรื่องว่าภาพใดเป็นภาพที่ 1 ภาพที่ 2 ภาพที่ 3 ภาพที่ 4 และภาพที่ 5 คะ"

ผู้วิจัยนำภาพทั้ง 5 ภาพไปวางเรียงหน้าห้อง โดยวางตามลำดับดังนี้

ผู้วิจัยแจกกระดาษเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพแก่ผู้รับการทดลองทุกคน ซึ่งแจ้งวิธีทำเหมือนในวันแรก ให้เวลาผู้รับการทดลองเขียนลำดับภาพ 5 นาที แล้วผู้วิจัยและผู้รับการทดลองช่วยกันเฉลยลำดับภาพที่ถูกต้อง ผู้รับการทดลองทุกคนตรวจกระดาษคำตอบของตนเอง

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มพจนานานแล้วช่วยกันเล่าเรื่อง
เรื่อง เมืองไทยแสนดี

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องเมืองไทยแสนดี
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด

การดำเนินการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยทักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองว่า "สวัสดีค่ะนักเรียนทุกคน เจอกันเหมือนทุกวัน สำหรับวันนี้ครูมีเรื่องเมืองไทยแสนดีมาฝากนักเรียน นักเรียนฟังเรื่องนี้แล้วจะต้องรักเมืองไทยของเราขึ้นอีกมากทีเดียว อยู่ที่ไหน ๆ ไม่สุขใจเหมือนบ้านเรา ทรนถะ เอาละตั้งใจฟังเรื่องให้ดี แล้วหลังจากฟังเรื่องจบเราก็ช่วยกันเล่าเรื่องอีกครั้ง นะคะ"
2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องเมืองไทยแสนดีให้ผู้รับการทดลองฟัง
3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "จบไปอีกหนึ่งเรื่องคะ ตื่นเต้นแทนหนูคุ้มจังเลยอุตุสาหวังหน้เจ้าสัตว์ขนยาวออกมาได้ แต่แหม...ฝันตื่นเต้นอย่างนี้คงเหนื่อยแยะเลยนะคะ เรามาช่วยกันเล่าเรื่องตั้งแต่เริ่มต้นกันดีกว่าจะได้ทราบว่าทำไมหนูคุ้มจังได้ฝันอย่างนี้..." ผู้วิจัยใช้คำถามนำบางตอนเพื่อให้ผู้รับการทดลองช่วยกันเล่าเรื่อง โดยเอาแต่ใจความสำคัญของเรื่อง
4. ขั้นประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้รับการทดลอง เมื่อผู้รับการทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง ผู้เข้ารับการทดลองจะฟังคำถามแล้วทำเครื่องหมายกากบาทลงบนข้อที่เลือกไปพร้อม ๆ กัน เก็บกระดาษคำตอบคืนเมื่อหมดเวลา

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มฟังนิทานแล้วแสดงท่าทางประกอบ
นิทานเรื่องเมืองไทยแสนดี

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องเมืองไทยแสนดี
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด

การดำเนินการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยทักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองว่า "สวัสดีค่ะนักเรียนทุกคน เจอกันเหมือนทุกวัน สำหรับวันนี้ครูมีเรื่อง เมืองไทยแสนดี มาฝากนักเรียน นักเรียนฟังเรื่องนี้แล้วจะต้องรักเมืองไทยของเราขึ้นอีกมากทีเดียว อยู่ที่ไหน ๆ ไม่สุขใจเหมือนบ้านเราหรอกค่ะ เอาละตั้งใจฟังเรื่องให้ดี ๆ เราจะได้เล่นเกมเลียนแบบสนุก ๆ กันอีกนะคะ"
 2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องเมืองไทยแสนดี ให้ผู้รับการทดลองฟัง
 3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "จบไปอีกหนึ่งเรื่องค่ะ ตื่นเต้นแทนหนูตุมจังเลยอดสำหรับหน้าเจ้าสัตว์ขนยาวออกมาได้ แต่แหมมันตื่นเต้นอย่างนี้คงเหนื่อยนะคะ เอาละ ต่อไปเราก็คงมาเล่นเกมเลียนแบบตัวละครกัน ในเรื่องนี้มีตัวละครที่สำคัญหลายคน คือ ตุม พัดัง ปานิด เจ้าจ้อ หัวหนาเฝ้าสัตว์ขนยาว แล้วก็เพื่อน ๆ ของตุม ครูจะแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 8 คน โดยให้ผู้หญิงเป็น ตุม พัดัง ปานิด และเพื่อนของตุม 1 คน ส่วนผู้ชายเป็น เจ้าจ้อ หัวหนาเฝ้าของสัตว์ขนยาว และอีก 2 คนเป็นเพื่อนของตุม เริ่มแสดงกันนะคะ ทำท่าทางไปพร้อม ๆ กัน ทั้ง 3 กลุ่ม ดูซิว่ากลุ่มไหนจะแสดงได้สมบทบาทที่สุด"
- "เริ่มเรื่องที่ตุมและเพื่อน ๆ กำลังเล่นกันอย่างสนุกสนานในบริเวณบ้านของตุม (เด็ก ๆ ทำท่าทางเล่นกันอย่างสนุกสนาน) จนกระทั่งเย็นตุมจึงกลับบ้าน ในตอนค่ำตุมและพัดังนั่งอ่านหนังสือด้วยกัน (ทำท่าทางนั่งอ่านหนังสือ) ตุมไม่ชอบอ่านหนังสือจึงทำสีหน้า

เบื่อนาย (ทำหยาเบื่อนาย) พรุ่งนี้ฉันจะสอบแต่ฉันก็เกียจอ่านหนังสือที่ตั้งใจอ่านให้ฉันฟัง (ทำหยาทางอ่านหนังสือ ส่วนฉันนั่งมองอย่างขี้เกียจ) ที่ตั้งอ่านหนังสือวิชา สปช. เรื่อง เมืองไทยแสนดี แต่ฉันไม่ชอบจึงพับกลับไป (ทำหยาทางพับและนอนหลับ) ฉันฝันไปว่าได้เดินหลงทางเข้าไปในสถานที่ที่ฉันไม่เคยรู้จัก (ฉันลุกขึ้นเดิน มองซ้ายมองขวาอย่างแปลกใจ) หนึ่งคืนนั้นมีสัตว์ขนยาวชื่อเจ้าจ๋อมมาจับฉันพาไปให้หัวหน้าลงโทษ (ทำหยาทางจับกุมฉัน ฉันคืนรนแต่ฉันไม่หลุกจึงถูกลากไปหาหัวหน้าเผา) ฉันถูกกล่าวหาว่ามาสอดแนมจึงถูกจับไปขังในห้องขัง (หัวหน้าเผาสั่งให้ลูกน้องนำฉันไปขัง ฉันถูกลากไปขังในห้องขัง) ฉันโกรธมากจึงร้องตะโกนให้ปล่อย (ทำหยาทางโกรธอาละวาด) ห้องขังใกล้ ๆ ห้องฉันมีหญิงแก่ถูกขังอยู่คนหนึ่งชื่อปานึก เธอเล่าให้ฉันฟังว่าบ้านเมืองของเธอถูกเจ้าสัตว์ขนยาวยี่ครอง (ทำหยาทางชะเง้อชะแง้และพูดคุย) เมื่อใดเวลาออกกำลังกายก็เปิดประตูห้องขังของทั้งสองคน (ทำหยาทางไขกุญแจห้อง เปิดประตู เรียกให้ฉันและปานึกออกมา) ฉันได้โอกาสจึงจับมือปานึกแล้ววิ่งหนีไปข้างหน้า (ทำหยาทางจับมือ วิ่งอย่างรวดเร็ว) พวกสัตว์ขนยาววิ่งตาม (ทำหยาทางวิ่งตามด้วยความโกรธ) ฉันวิ่งหนีจนกระทั่งตกใจตื่น (ฉันเดินมาในที่เดิม ทำหยาพับหลับ และละเมอเรียกพี่ตั้ง) พี่ตั้งปลุกให้ฉันตื่น (ทำหยาปลุกฉัน และหัวเราะขำที่ฉันนอนละเมอ) ฉันตื่นขึ้นมาจึงรู้ว่าเรื่องที่เจอเป็นความฝันเท่านั้นเอง"

4. ขั้นประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้รับการทดลองทุกคน เมื่อผู้รับการทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง ผู้รับการทดลองจะฟังคำถามและคำตอบแล้วทำเครื่องหมายกากบาทข้อที่เลือกลงในกระดาษคำตอบไปพร้อม ๆ กัน เก็บกระดาษคำตอบคืนเมื่อหมดเวลา

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มพังนิทานโดยใช้ภาพประกอบแล้วเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์
เรื่องเมืองไทยแสนดี

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องเมืองไทยแสนดี
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด
5. รูปภาพแสดงเนื้อเรื่องนิทาน จำนวน 5 ภาพ
6. กระดาษเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพ

การดำเนินการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยทักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองว่า "สวัสดีค่ะนักเรียนทุกคน เจอกันเหมือนทุกวันนะคะ สำหรับวันนี้ครูมีเรื่อง เมืองไทยแสนดี มาฝากนักเรียน นักเรียนฟังเรื่องนี้แล้วจะต้องรักเมืองไทยของเราขึ้นอีกมาก อยู่ที่ไหน ๆ ไม่สุขใจเหมือนบ้านเราหรอก ตั้งใจฟังเรื่องและดูภาพทั้ง 5 ภาพให้ดี ๆ นักเรียนจะได้เขียนเรียงลำดับภาพใหม่ได้ถูกต้องค่ะ"

2. ขั้นการพังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องเมืองไทยแสนดีให้ผู้รับการทดลองฟัง

3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง

3.1 ขั้นนำเสนอภาพ ผู้วิจัยเสนอภาพให้ผู้รับการทดลองดูทีละภาพ ในขณะที่ผู้รับการทดลองกำลังพังนิทาน โดยจะเสนอภาพเมื่อนิทานที่พังดำเนินไปถึงเหตุการณ์ตอนนั้น ๆ ตามลำดับเหตุการณ์คือ

- ภาพที่ 1 ภาพตุ้มและเพื่อน ๆ กำลังเล่นกันอย่างสนุกสนาน
- ภาพที่ 2 ภาพที่ตั้งกำลังอ่านหนังสือให้ตุ้มฟัง
- ภาพที่ 3 ภาพตุ้มถูกสัตว์ขยาจจับไปให้หัวหน้าเผ่าลงโทษ
- ภาพที่ 4 ภาพป่านึกกำลังเล่าเรื่องบ้านเมืองของเธอให้ตุ้มฟัง
- ภาพที่ 5 ภาพที่ตั้งกำลังปลุกตุ้มให้ตื่น

3.2 ขั้นเรียงลำดับภาพ ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "จบไปอีกหนึ่งเรื่องคะ ตื่นเต้นแทนหนูตุมจังเลย อุตสาหัสว๊ิงหนิเจ้าสัตว์ขนยาวออกมาได้ แด่แหม... ผันคืนเตนอย่างนี้คงเหนื่อยแยะเลย คอไปเราก็มารเรียงลำดับภาพกัน เรียงตามลำดับการเกิดก่อนหลัง นึกถึงเรื่องที่ฟังผ่านไปสักครู่ว่าเรื่องดำเนินไปอย่างไร แล้วเขียนเรียงลำดับภาพใหม่ โดยเรียงภาพลำดับภาพที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 นะคะ"

ผู้วิจัยแจกกระดาษเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพแก่ผู้รับการทดลองทุกคน และชี้แจงวิธีทำ เหมือนกับในวันแรก ให้เวลาผู้รับการทดลองเขียนลำดับภาพ 5 นาที เมื่อครบกำหนดเวลาแล้วผู้วิจัยและผู้รับการทดลองช่วยกันเฉลยลำดับภาพที่ถูกต้อง ผู้รับการทดลองทุกคนตรวจกระดาษของตัวเอง

4. ขั้นประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้รับการทดลองทุกคน เมื่อผู้รับการทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง โดยผู้รับการทดลองจะฟังคำถามและคำตอบแล้วทำเครื่องหมายกากบาทข้อที่เลือกในกระดาษคำตอบไปพร้อม ๆ กัน เก็บกระดาษคำตอบเมื่อหมดเวลา

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มฟังนิทานแล้วช่วยกันเล่าเรื่อง
นิทานเรื่องมารยาทงาม

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องมารยาทงาม
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด

ขั้นตอนการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยทักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองว่า "สวัสดีค่ะนักเรียนทุกคน เรื่องที่นักเรียนจะได้ฟังในวันนี้ชื่อเรื่องมารยาทงาม ฟังชื่อเรื่องแล้วนักเรียนอย่าเพิ่งทำหน้าเบื่อหน่ายนะคะ ถึงเมื่อฟังเรื่องจะไม่สนุกสนานแต่เนื้อเรื่องกลับสนุก เราจะมีเจ้าหมिन้อยน่ารัก มาสอนเด็กที่ไม่มีมารยาทว่าทำตัวอย่างไรจึงจะเป็นคนที่มีมารยาทงาม ตั้งใจฟังเรื่องให้ดี ๆ ฟังจบแล้วนักเรียนจะได้ช่วยกันเล่าเรื่องให้ครูฟังอีกครั้งค่ะ"
2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องมารยาทงามให้ผู้รับการทดลองฟัง
3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "เป็นอย่างไรคะหมिन้อยสองพี่น้องของเราเก่งจังเลย ที่สามารถสอนหนึ่งให้เป็นเด็กที่มีมารยาทได้ แต่ครูไม่แน่ใจว่านักเรียนจะยังจำเรื่องได้หรือไม่ เรามาทบทวนด้วยการช่วยกันเล่าเรื่องอีกครั้งนะคะจะได้จำได้ดีขึ้น เริ่มเลยคะ..." ผู้วิจัยใช้คำถามนำบางตอนเพื่อให้ผู้รับการทดลองช่วยกันเล่าเรื่องโดยเอาแต่ใจความสำคัญของเรื่อง
4. ขั้นประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้รับการทดลองทุกคน เมื่อผู้รับการทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง ผู้เข้ารับการทดลองจะฟังคำถามและคำตอบ แล้วทำเครื่องหมายกากบาทข้อที่เลือกในกระดาษคำตอบไปพร้อม ๆ กัน เก็บกระดาษคำตอบเมื่อหมดเวลา

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มฟังนิทานแล้วแสดงท่าทางประกอบ
นิทานเรื่องมารยาทงาม

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องมารยาทงาม
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด

ขั้นคำ เป็นการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยทักทายและพูดคุยกับผู้เข้ารับการทดลองว่า "สวัสดีคะนักเรียนทุกคน เรื่องที่นักเรียนจะได้ฟังในวันนี้ชื่อเรื่อง มารยาทงาม ฟังชื่อเรื่องแล้วนักเรียนอยากทำอะไรบ้าง เบื่อหน่ายนะคะ ถึงแม่ชื่อเรื่องจะไม่น่าสนใจแต่เนื้อเรื่องกลับสนุก เราจะมีเจ้าหมื่นน้อยน่ารัก มาสอนเด็กที่ไม่มีมารยาทว่าทำตัวอย่างไรจึงจะเป็นคนที่มีมารยาทงาม ตั้งใจฟังเรื่องให้ดีๆ หลังจากฟังเรื่องจบแล้วเราจะได้แสดงท่าทางแบบตัวละครกันอีก"

2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องมารยาทงามให้ผู้รับการทดลองฟัง

3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "เป็นอย่างไรคะ หมื่นน้อยสองพี่น้องของเราเก่งจังเลยที่สามารถสอนหนึ่งให้ เป็นเด็กดีมีมารยาทได้ นักเรียนก็ได้ฟังเรื่องนี้ไปแล้ว รู้แล้วใช่ไหมคะว่าสิ่งไหนดีสิ่งไหนไม่ดี เราควรเลือกทำแต่สิ่งดี ๆ กัน ต่อไปนี้เราก็มามาทำท่าทางเลียนแบบตัวละครกัน ในเรื่องนี้มีตัวละครที่สำคัญ 3 คน คือ หนึ่ง และลูกหมี่ 2 ตัวพี่น้อง ครูจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 คน โดยให้แต่ละคนแสดงท่าทางเป็นหนึ่ง ลูกหมี่ตัวพี่ และลูกหมี่ตัวน้อง"

"เริ่มเรื่องจากหมี่ 2 ตัวพี่น้องหิวอาหารจึงชวนกันออกไปหาอาหารในป่า (ทำท่าทางจับมือกัน เดินออกไป) ระหว่างลูกหมี่ไปหาอาหารหนึ่งเดินผ่านมายังบ้านของลูกหมี่ (ทำท่าทางเดินเล่นอย่างสบายใจ มองซ้ายมองขวา ทำท่าเปิดประตูบ้านและเดินเข้าไปในบ้าน) หนึ่งเป็นเด็กไม่มีมารยาทจึงเดินเข้าไปในบ้านที่เจ้าของไม่อยู่ หนึ่งเห็นเจ้าลูกหมี่ตัวเล็กน่ารัก

จึงลองนั่งดู (ทำท่าทางนั่งเก้าอี้ แต่เก้าอี้หักหนึ่งจึงล้มลง) หนึ่งตกใจรีบวิ่งหนีกลับบ้าน (ทำท่าทางหันซ้ายหันขวา สีหน้าตกใจและลุกขึ้นวิ่งหนี) ลูกหมีสองตัวกลับมาบ้าน (ทำท่าทางเปิดประตูบ้าน เดินหน้าไปไบนาน) เห็นเก้าอี้ขาหักจึงโกรธมาก (ทำท่าทางโกรธ เดินค้นหาผู้ทำให้เก้าอี้ขาหัก) และลูกหมีตั้งใจจะจับคนที่บังอาจเข้ามาไบนานเวลาเขาไม่อยู่ให้ได้

หลายวันต่อมาหนึ่งเข้ามาไบนานอีก ซึ่งตอนนั้นลูกหมีไม่อยู่บ้าน (ทำท่าทางเปิดประตูบ้าน เดินสำรวจไปมา) หนึ่งเห็นผลไม้วางอยู่บนโต๊ะจึงหยิบขึ้นมากิน (ทำท่าทางหยิบผลไม้กัดกิน ลูกที่ 1, 2, 3) กินเสร็จแล้วหนึ่งก็วิ่งหนีกลับบ้านอีก หลังจากหนึ่งกลับไปแล้วลูกหมีก็กลับมาบ้าน (ทำท่าทางเปิดประตูบ้านเดินเข้าบ้าน) เมื่อพบว่าผลไม้ถูกขโมยลูกหมีทั้ง 2 โกรธมาก (ทำท่าทางกำหมัดแน่นหน้าตาแสดงความโกรธ) และตั้งใจจะจับขโมยให้ได้ (ทำท่าทางเดินออกจากบ้านเปิดประตูบ้าน และไปแอบมองอยู่ข้าง ๆ บ้าน) หนึ่งกลับมาบ้านลูกหมีอีก (ทำท่าทางเปิดประตูบ้าน เดินไปหยิบกินผลไม้) ลูกหมีทั้ง 2 ได้โอกาสจึงรีบวิ่งมาจับตัวหนึ่ง (ทำท่าทางจับตัวหนึ่ง หนึ่งดิ้นรนไม่ยอมให้จับ) แต่หนึ่งสู้แรงลูกหมีทั้ง 2 ตัวไม่ได้ หนึ่งถูกลูกหมีลงโทษโดยลูกหมีสั่งสอนมารยาทต่าง ๆ แก่หนึ่ง (ลูกหมีทำท่าทางพูดสั่งสอน หนึ่งยื่นกมหนานิ่ง) ลูกหมีสอนให้หนึ่งรู้จักมารยาทต่าง ๆ และต่อมาหนึ่งและลูกหมีทั้ง 2 ก็เป็นเพื่อนรักกัน

4. ขั้นประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้เข้ารับการทดลองทุกคน เมื่อผู้รับการทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง ผู้รับการทดลองจะฟังคำถามและคำตอบ แล้วทำเครื่องหมายกากบาทข้อที่เลือกในกระดาษคำตอบไปพร้อม ๆ กัน เก็บกระดาษคำตอบเมื่อหมดเวลา

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มฟังนิทานโดยใช้ภาพประกอบแล้วเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์
นิทานเรื่องมารยาทงาม

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องมารยาทงาม
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระจกคำตอบแบบฝึกหัด
5. รูปภาพแสดงเนื้อเรื่องนิทาน จำนวน 5 ภาพ
6. กระจกเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพ

การดำเนินการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยทักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองว่า "สวัสดีคะนักเรียนทุกคน เรื่องที่นักเรียนจะได้ฟังในวันนี้ชื่อเรื่องมารยาทงาม ฟังชื่อเรื่องแล้วนักเรียนอยากทำอะไรบ้างคะ ถึงแม้ชื่อเรื่องจะไม่น่าสนใจแต่เนื้อเรื่องกลับสนุก เราจะมีเจ้าหน้าที่มาสอนเด็กที่ไม่มีมารยาททำอะไรบ้างจะเป็นคนที่มีมารยาทงาม ในขณะที่ฟังเรื่องครูก็มีภาพเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ฟังให้นักเรียนดูไปด้วย แล้วนักเรียนต้องเขียนเลขเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์ เหมือนวันที่ผ่านมานะคะ เราจะเริ่มฟังนิทานได้"

2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องมารยาทงามให้ผู้รับการทดลองฟัง

3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง

3.1 ขั้นนำเสนองาน ผู้วิจัยเสนองานให้ผู้รับการทดลองดูทีละภาพ ในขณะที่ผู้รับการทดลองกำลังฟังนิทาน โดยจะเสนองานเมื่อนิทานที่ฟังกำลังดำเนินไปถึงเหตุการณ์ตอนนั้น ๆ ตามลำดับเหตุการณ์คือ

ภาพที่ 1 ภาพลูกหมี 2 ตัวออกไปหาอาหาร

ภาพที่ 2 ภาพหนึ่งกำลังนั่งบนเก้าอี้ซึ่งขาหัก

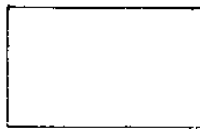
ภาพที่ 3 ภาพหนึ่งกำลังขโมยรับประทานผลไม้ของลูกหมี

ภาพที่ 4 ภาพลูกหมี่ 2 ตัวกำลังจับตัวหนึ่ง

ภาพที่ 5 ภาพลูกหมี่สองโหลหนึ่ง

3.2 ชั้นเรียงลำดับภาพ ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "เป็นใจหมี่น้อยสองโหลของเรา เก่งจังเลยที่สามารถสอนหนึ่งให้เป็นเด็กดีมีมารยาทได้ นักเรียนก็ฟังเรื่องนั้ไปแล้ว รู้แล้วใช่ไหมคะว่าสิ่งไหนดีสิ่งไหนไม่ดี เราก็ควรเลือกทำแต่สิ่งดี ๆ กัน คอไปนี้เรามาทบทวนเรื่องว่านักเรียนจำเรื่องที่ฟังไปแล้วได้มากน้อยเพียงใด โดยการเรียงลำดับภาพที่ครูเสนอให้นักเรียนดูคอนฟ้งนิทาน เขียนลำดับภาพก่อน-หลัง เหมือนวันก่อน ๆ นะคะ"

ผู้วิจัยนำภาพทั้ง 5 ภาพไปวางเรียงหน้าห้อง โดยวางตามลำดับดังนี้

ภาพที่ 4

ภาพที่ 2

ภาพที่ 5

ภาพที่ 3

ภาพที่ 1

ผู้วิจัยแจกกระดาษเขียนหมายเลขเรียงลำดับภาพแก่ผู้รับการทดลองทุกคน และชี้แจงวิธีทำเหมือนกับในวันแรก ให้เวลาผู้รับการทดลองเขียนลำดับภาพ 5 นาที เมื่อครบกำหนดเวลาแล้วผู้วิจัยและผู้รับการทดลองช่วยกันเฉลยลำดับภาพที่ถูกต้อง ผู้รับการทดลองทุกคนตรวจกระดาษของตนเอง

4. ชั้นประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้รับการทดลองทุกคน เมื่อผู้รับการทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง โดยผู้รับการทดลองจะฟังคำถามและคำตอบแล้วทำเครื่องหมายกากบาทข้อที่เลือกในกระดาษคำตอบไปพร้อม ๆ กัน เก็บกระดาษคำตอบเมื่อหมดเวลา

คู่มือการฝึกทักษะการฟังกลุ่มฟังนิทานแล้วช่วยกันเล่าเรื่อง
นิทานเรื่องดวงอาทิตย์

เวลาที่ใช้ฝึก 2 คาบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปนิทานเรื่องดวงอาทิตย์
3. เทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึก
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด

ขั้นคำ เน้นการฝึก

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยทักทายและพูดคุยกับผู้รับการทดลองว่า "สวัสดีคะนักเรียนทุกคน วันนี้ครูนำเรื่องร้อน ๆ มาฝากนักเรียน ก็เรื่องที่ครูนำมาให้นักเรียนฟังในวันนี้ชื่อเรื่อง ดวงอาทิตย์นักเรียนรู้จักดวงอาทิตย์มั๊ยคะ ? เราจะเห็นดวงอาทิตย์ในเวลากลางวันหรือกลางคืน ? ไข่จะ... เราจะเห็นดวงอาทิตย์ในเวลากลางวัน เพราะกลางวันมีดวงอาทิตย์เราจึงรู้สึกวากลางวันร้อนกว่ากลางคืน แต่ถ้าหากโลกของเราไม่มีดวงอาทิตย์เราจะอยู่กันอย่างไรนักเรียนเคยคิดมั๊ย ? มาฟังเรื่องดวงอาทิตย์กันแล้วเราจะรู้ว่าเวลาไม่มีดวงอาทิตย์โลกเราจะเป็นอย่างไรตั้งใจฟังเรื่องให้ดี ๆ แล้วหลังจากฟังเรื่องจบนักเรียนก็ช่วยกันเล่าเรื่องอีกครั้ง"

2. ขั้นการฟังนิทาน เปิดเทปนิทานเรื่องดวงอาทิตย์ ให้ผู้รับการทดลองฟัง

3. ขั้นการฝึกทักษะการฟัง ผู้วิจัยสนทนากับผู้รับการทดลองเกี่ยวกับนิทานว่า "เป็นไฉนคะนักเรียนทราบแล้วมั๊ยว่าดวงอาทิตย์มีประโยชน์มาก คงจะไม่มีใครมีความคิดเหมือนแจ่มที่ไม่ต้องการให้มีดวงอาทิตย์ เขาละ... เรามาช่วยกันเล่าเรื่องนี้อีกครั้งจะได้จำเรื่องได้ดียิ่งขึ้นเริ่มเลยคะ..." ผู้วิจัยใช้คำถามนำบางตอนเพื่อให้ผู้รับการทดลองช่วยกันเล่าเรื่องโดยเอาแต่ใจความสำคัญของเรื่อง

4. ขั้นประเมินผล ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบแก่ผู้เข้ารับการทดลองทุกคน เมื่อผู้เข้ารับการทดลองพร้อมจึงเปิดเทปคำถามแบบฝึกหัดหลังการฝึกให้ฟัง ผู้เข้ารับการทดลองจะฟังคำถามและคำตอบแล้วทำเครื่องหมายกากบาทข้อที่เลือกในกระดาษคำตอบไปพร้อม ๆ กัน เก็บกระดาษคำตอบเมื่อหมดเวลา